

SEMMELWEIS EGYETEM
Egészségügyi Közszolgálati Kar

Integrált szülő-csecsemő konzultáció
Szakirányú Továbbképzési Szak
TANULMÁNYI TÁJÉKOZTATÓJA

Budapest, 2020.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Intézményi keret és elérhetőség	3.
II. Általános információk	4.
III. Tantárgyi háló	10.
IV. Tantárgyprogramok	15.
V. Szakdolgozati követelmények	62.
VI. A záróvizsgára bocsátás feltételei	75.
VII. Képzési és kimeneti követelmények	76.

I. Intézményi keret és elérhetőség

Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet

A Mentálhigiéné Intézet 2010 áprilisától a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar (a továbbiakban: SE-EKK) intézményeként folytatja tevékenységét. Az Intézet az Oktatási Hivatal engedélye alapján két mesterképzést (szociális munka mesterképzés, mentálhigiéné családtudományi és családterápiás mesterképzés), valamint hét szakirányú továbbképzést (mentálhigiéné és szervezetfejlesztő szakirányú továbbképzés, mentálhigiéné lelkipozíciói szakirányú továbbképzés, laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzés, integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció továbbképzés, közösségi és családi mediáció szakirányú továbbképzés, iskolai szociális munka továbbképzés és időügyi interaktív életút-tanácsadó szakirányú továbbképzés) indíthat. Intézetünk feladatkörébe tartozónak tekinti a végzett hallgatók praxiskísérését, a kutatáson alapuló folyamatos curriculum-fejlesztést, a képzési szakanyagok készítését, valamint a segítő szakemberek képzését és továbbképzését.

Intézményi keret és elérhetőségek

Postacím: Mentálhigiéné Intézet 1450 Budapest, Pf. 91.
Cím: 1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.
Központi tel.: (1) 266-0878
Központi fax: (1) 214-5685
Honlap: <http://semmelweis.hu/mental/>

Intézetigazgató:

Dr. Pethesné Dávid Beáta, egyetemi tanár

Szakfelelős:

Dr. Danis Ildikó tudományos főmunkatárs
Tel: (1) 459-1500 / 56549 mellék;
E-mail: danis.ildiko@public.semmelweis-univ.hu

A tanulmányi ügyek intézésének helye:

E-mail: mental-tanulmanyi@public.semmelweis-univ.hu
Cím: 1089, Budapest, Nagyvárad tér 4. (XIX. emelet, 1908. szoba)
Tel: (1) 459-1500 / 56527-es mellék
Fax: (1) 214-5685

Oktatással, oktatásszervezéssel kapcsolatos ügyintézés:

Dr. Danis Ildikó tudományos főmunkatárs
Tel: (1) 459-1500 / 56549 mellék;
E-mail: danis.ildiko@public.semmelweis-univ.hu

Hallgatói ügyek, oktatás szervezéssel kapcsolatos ügyintézés:

Jindáné Dr. Labádi Gabriella ügyintéző
Tel: (1) 459-1500 / 56523 mellék;
E-mail: jinda.gabi@public.semmelweis-univ.hu

Tandíjfizetéssel, számlázással kapcsolatos ügyintézés:

Gasparikné Csatári Anikó tanulmányi ügyintéző
E-mail: mental-tanulmanyi@public.semmelweis-univ.hu
Cím: 1089, Budapest, Nagyvárad tér 4. (XIX. emelet, 1908. szoba)
Tel: (1) 459-1500 / 56527-es mellék

II. Általános információk

A SE-EKK Mentálhigiéné Intézet Integrált szülő-csecsemő konzultáció szakirányú továbbképzésének specifikumai

Általános bevezető

A kora gyermekkori regulációs zavarok megelőzése, felismerése, és kezelése eddig nem kielégítően megoldott problémának tekinthető Magyarországon, hiszen ezek a zavarok főként az egészségügyi ellátás keretében jelennek meg akkor, amikor a probléma már súlyossá nőtte ki magát (pl. orvosi ellátást igényel). Ennek a komplex problémakörnek a megoldása (korai felismerés, megelőzés, illetve speciális, a kapcsolatra irányuló intervenció) interdiszciplináris és speciális szakmai felkészültséget igényel. Bizonyos posztgraduális (szakpszichológusi, pszichoterápiás, illetve szakorvosi) képzéseknek része e problémakörrel vagy ennek részeivel való foglalkozásra történő felkészítés, ám az egységes, a problémakör komplexitását figyelembe vevő tematikus szakirányú képzés csak néhány esztendeje létezik a magyar felsőoktatásban. A képzés korábban a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen folyt, sikeres akkreditációt követően az első évfolyam 2010-2012, a második évfolyam pedig 2012-2014 között képződött. Sikeres egyetemi jóváhagyás és az Oktatási Hivatal által jóváhagyott szakindítási engedély birtokában a képzés 2014 őszétől, változatlan tematikával a Semmelweis Egyetem keretén belül, 2015 őszétől pedig az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karon is folytatódott Magyarországon.

A szak szaklétesítésének Oktatási Hivatali regisztrációs száma: OH-FHF/1088-4/2009.

A szak a 10/2006. (IX. 25.) OKM rendelet alapján került kidolgozásra.

A képzést indítani kívánó felsőoktatási intézmény neve, címe

Semmelweis Egyetem; Budapest, Üllői út 26.

Kari tagozódású felsőoktatási intézmény esetén a képzésért felelős kar megnevezése

Egészségügyi Közszolgálati Kar; Budapest, Kútvölgyi út 2.

Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése

Szülő-csecsemő/kisgyermek konzulens

A képzési idő, a szakon a félévek, valamint az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditek száma:

4 félév (120 kredit)

Képzési forma: levelező képzés

A szakirányú továbbképzés képzési területe:

társadalomtudományok

Információk hallgatóknak

A hallgatók minden, a képzéssel kapcsolatos aktuális tudnivalóról és az egyes stúdiumok követelményeinek részleteiről az intézet honlapjáról (mental.semmelweis.hu) tájékozódhatnak.

„Fórumok”

A hallgatók és a tanári kar közötti szervezett információcserére szolgálnak. A fórumszerű megbeszélésekre többféle lehetőség van. A hallgatók közvetlenül és/vagy választott képviselőik révén fordulhatnak az Intézet oktatói testületéhez.

Hallgatói Önkormányzat (HÖK) Irodája

1089 Budapest, VIII. Nagyvárad tér 4. Hallgatói Centrum F-30. terem

Tel: 210-2930/56100, Fax: 210-4407

Fogyatékosügyi és esélyegyenlőségi koordinátor

Horváth Balázs

E-mail: horvath.balazs@semmelweis-univ.hu

Tel: 06-20-825-8426

Tanulmányi kötelezettségek

A képzés tanulmányi követelményeire vonatkozóan a Semmelweis Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata az irányadó.

(<https://semmelweis.hu/jogigfoig/dokumentumtar/szabalyzattar/szervezeti-es-mukodesi-szabalyzat/iii-konyv-hkr/>)

Az egyes stúdiumokhoz tartozó követelményekről és határidőkről a hallgatók minden félév elején e-mailen és a honlapon is részletes tájékoztató csomagot kapnak.

Beiratkozás: A költségtérítési díj fizetésére kötelezett hallgató csak abban az esetben iratkozhat be a következő szemeszterre és folytathatja a képzést, ha a befizetést igazoló dokumentumot vagy annak másolatát leadja, illetve, ha részletfizetési kedvezmény vagy fizetési haladék iránti kérelme van folyamatban.

Az egyes stúdiumok tananyaga az előadásokon elhangzottakból, a gyakorlatokon elsajátítottakból és a kötelező irodalomból tevődik össze.

Értékelési és ellenőrzési módszerek, eljárások

A számonkérés formáit az egyes stúdiumok esetében a tantárgyi táblázat tartalmazza A Semmelweis Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzatával összhangban a „gyakorlati jegy” és a „kollokvium” ötfokozatú minősítés. A hallgató teljesítményének ötfokozatú értékelése: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) minősítés. Egyéb kérdésekben a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar Kreditrendszerű Tanulmányi és Vizsgaszabályzata tekintendő irányadónak.

Korábbi tanulmányok beszámítására vonatkozó szabályok

A korábbi tanulmányok beszámításának elbírálása a Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar, Curriculum Kreditátviteli és Oktatási Bizottságának hatáskörébe tartozik.

Tanári kar

A képzés kidolgozói:

Prof. Dr. Hédervári-Heller Éva (Berlin), egyetemi tanár, gyermek- és ifjúsági analitikus, integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzulens és terapeuta, kötődéseméleti kutató, szupervizor

Dr. Németh Tünde (Budapest), gyermekgyógyász, pszichoterapeuta szakorvos, szülő-csecsemő/kisgyermek konzulensi vezető oktató és terapeuta

További oktatók:

Prof. Dr. Pethesné Dávid Beáta, egyetemi tanár, szociológus, intézetigazgató

Dr. Danis Ildikó, fejlődépszichológus, alkalmazott egészségpszichológiai szakpszichológus, pár- és családterapeuta, integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzulens, tudományos főmunkatárs

Góczán-Szabó Ildikó, gyógypedagógus, klinikai szakpszichológus, integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzulens

Koller Éva, klinikai szakpszichológus, pszichoterapeuta

Prónay Beáta, gyógypedagógus-pszichológus, integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzulens

Szakanyagok

Az akkreditációra elkészített anyag Prof. Dr. Hédervári-Heller Éva (Berlin) és Dr. Németh Tünde (Budapest) több mint 15 éves szakmai együttműködésének eredménye. A képzés anyaga és az ennek mentén megalapozott szakmai munka többféle konzultációs és terápiás szemlélet, gyakorlat szintézise, amely ilyenformán új, integrált irányvonalat képvisel a kora gyermekkori intervenciók területén. A képzés anyaga a *“Szülő-csecsemő konzultáció és terápia - A viselkedésszabályozás zavarai csecsemő- és kisgyermekkorban”* (Hédervári-Heller, 2008; Animula, 2020 előkészületben) című, ebben a témában megjelent könyvre támaszkodik.

A képzés célja:

A szakirányú továbbképzési program célja az egészségügyi és a pszichoszociális területeken dolgozó szakemberek (orvosok, (gyógy)pedagógusok, pszichológusok, pszichoterapeuták, védőnők, kisgyermeknevelők, szociális munkások stb.) speciális képzése a **szülő-csecsemő konzultáció, valamint terápia** alkalmazására. A szülő-csecsemő konzultáció/terápia, mint egy kora gyermekkori prevenció és intervenció módszer, egy tudományosan megalapozott metódus az érzelem- és viselkedésszabályozási problémák (regulációs zavarok) kezelésére, enyhítésére csecsemő- és kisgyermekkorban.

Több szakma és intézet együttműködése mellett valósulhat csak meg képzési célunk.

A kora gyermekkori viselkedésszabályozás problémái, a regulációs zavarok - excesszív sírás/krónikus nyugtalanság, alvászavarok, valamint táplálkozási és gyarapodási zavarok - klinikai szempontból a csecsemő- és kisgyermekkor pszichés vagy pszichoszomatikus problémáinak és a későbbi pszichogén megbetegedések előfutárainak tekinthetők. Ezek a kora gyermekkori viselkedésszabályozási zavarok multifaktoriálisan meghatározottak, nem tekinthetők sem egyértelműen orvosi, sem egyértelműen pszichoszociális problémának. E tünetek létrejötte komplex: mind a gyermek oldaláról meglévő biológiai rizikófaktorok, mind a szülőknél meglévő kedvezőtlen pszichoszociális feltételek, és a szociális környezet támogatási mértéke is kifejtheti hatását.

A kora gyermekkori regulációs zavarok megelőzése, felismerése, és kezelése eddig nem kielégítően megoldott problémának tekinthető Magyarországon, hiszen ezek a zavarok főként az egészségügyi ellátás keretében jelennek meg akkor, amikor a probléma már súlyossá nőtte ki magát (pl. orvosi ellátást igényel). Ennek a komplex problémakörnek a megoldása (korai felismerés, megelőzés, illetve speciális, a kapcsolatra irányuló intervenció) interdiszciplináris és speciális szakmai felkészültséget igényel. Bizonyos posztgraduális (szakpszichológusi, pszichoterápiás, illetve szakorvosi) képzéseknek része e problémakörrel vagy ennek részeivel való foglalkozásra történő felkészítés, ám az egységes, a problémakör komplexitását figyelembe vevő tematikus szakirányú képzés csak néhány esztendeje létezik a magyar felsőoktatásban. A képzés korábban a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen folyt, sikeres akkreditációt követően az első évfolyam 2010-2012, a második évfolyam pedig 2012-2014 között képződött. Sikeres

egyetemi jóváhagyás és az Oktatási Hivatal által jóváhagyott szakindítási engedély birtokában a képzés 2014 ősztől, változatlan tematikával a Semmelweis Egyetem keretén belül, 2015 ősztől pedig az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karon is folytatódott Magyarországon.

A gyakorlati tapasztalat szerint a kora gyermekkori regulációs zavarok előfordulása jelentősen emelkedő tendenciát mutat. Annak ellenére, hogy egyre több egészségügyi intézményben jelenik meg e speciális problémakörnek a kezelésére irányuló program, a gyermekkori regulációs zavarok nagy része olyan környezetben jelenik meg (bölcsőde, védőnői gondozás, gyermekorvosi ellátó hálózat, stb.), amely nincs felkészülve a probléma felismerésére és kezelésére. Az orvosi, védőnői képzések jelenleg még csak részlegesen tartalmazzák ezt az ismeretanyagot, így csak részben valósul meg a szakemberek gyakorlati felkészítése.

A 90-es évek második felében magánkezdeményezésekben (kórház, magánrendelő), valamint az Országos Gyermekkegészségügyi Intézetben indult első próbálkozások¹ nem biztosították a támogatásra szoruló, csecsemőt és kisgyermeket nevelő családok széleskörű, országos ellátását. **A szakemberek szülő-csecsemő konzultációra és terápiára való képzésének elkezdése fontos lépés volt egy hatékony egészségügy és társadalompolitika elősegítésére.**

Ahhoz, hogy a csecsemő- és kisgyermekkori regulációs zavarok felismerése és kezelése - mint a korai prevenció és intervenció tartó pillére - a különböző szakmákban is széleskörűen meghonosodjon **Magyarországon, speciálisan képzett szakemberekre és egy széleskörű ellátó hálózatra van szükség.** Ennek az innovatív prevenció és intervenció sakképzésnek a sikeres országos elterjesztése csak közös társadalmi felelősségvállalás mellett valósulhat meg, mely egy **szoros politikai, egészségügyi, szociális, oktatási és tudományos összefogást igényel.**

A szoptatási és a gyerekrendeléseken egyre több család jelentkezik sírós, hasfájós, evés- és alvászavarban szenvedő csecsemővel és kisgyerekekkel, akiknél az orvosi vizsgálatok során organikus rendellenesség nem található, és egyértelműen a különböző okokra visszavezethető kora gyermekkori pszichoszomatikus problémákkal állunk szemben. Hasonló panaszokról számolnak be a szülők a védőnőknek, a bölcsődei játszócsoportokban és a

---

¹ Az *Országos Gyermekkegészségügyi Intézet* keretén belül működő „Családbarát Program” 2002 és 2003 évi interdiszciplináris konferenciáján foglalkozott a kora gyermekkori regulációs zavarok elméleti alapjaival és kezelési lehetőségeivel Magyarországon. A nagy szakmai érdeklődés megteremtette azt a lehetőséget, hogy az ezt követő évben a „Családbarát Konferencián” neves hazai és nemzetközi szakemberek közösen foglalkoztak ezzel a témával. Erre alapozva, nemzetközi együttműködéssel, elsősorban németországi szakemberek és intézmények támogatásával, **Prof. Hédervári-Heller Éva** segítségével jött létre egy szakmai képzés, mely a kora gyermekkori regulációs zavarok kezelési lehetőségeit mutatta be elméleti és gyakorlati szinten. Prof. Hédervári-Heller Éva, akkor a „Deutsche Liga für das Kind in Familie und Gesellschaft” elnökhelyettesi vezetőségi tagja és **Dr. Németh Tünde** az „Országos Gyermekkegészségügyi Intézet” osztályvezető főorvosa közös együttműködésével jött létre **2005-ben az első 100 órás továbbképzés a „Szülő-csecsemő konzultáció és terápia”** alapjainak az elsajátítására. Ennek a továbbképzésnek az egyik nagy jelentősége, hogy a különböző szakterületeken dolgozó résztvevők (egészségügy, pedagógia és pszichológia) közösen tárgyalták a korábbiakban ismertett program tartalmát és kölcsönösen profitálhattak a másik szak jellegzetes gyakorlati tapasztalatából. Az új szak bevezetésének a szükségszerűségét és a továbbképzésen elsajátított ismeretanyag gyakorlatban való hasznosítását a résztvevők egyhangúan pozitívan értékelték. Az is nyilvánvalóvá vált, hogy erre az új szakra való felkészülés egy 100 órás továbbképzési oktatás keretein belül nem megvalósítható. A sok új ismeretanyag elsajátítása, a gyakorlati tapasztalatok szupervíziós ellenőrzése, a pedagógiai, terapeutai és egészségüggyel kapcsolatos kompetencia megszerzése egy hosszabb folyamat eredményeként valósítható csak meg. Sikeres akkreditáció után a kétéves képzés először 2010-ben a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen indult, majd később a Semmelweis Egyetemen és az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karán folytatódott.

bölcsődékben dolgozó szakembereknek, valamint a pszichológusoknak. A szakemberek a szülők kérdéseire, a kisgyerekekkel való problémáira gyakran nem találnak kielégítő választ, mivel a szakmai képzettségük erre a részterületre nem terjed ki. A gyámügy alkalmazottjai, valamint a jogi szakemberek is találkoznak a csecsemő és a kisgyermekkor regulációs zavarainak a problémakörével, melyre nincsenek felkészülve. A csecsemő és a kisgyermekkor regulációs zavarainak felismerésére, valamint kezelésére irányuló **interdiszciplináris új szakemberképzés** a jogi területeken is hatékonyan működhetne. A kora gyermekkori traumákból vagy más egyéb családi problémából eredő pszichés problémák figyelembe vétele nagyobb mértékben elősegítené a gyámhatósági, valamint a bírósági döntéseket a kisgyermek sajátos fejlődési rendellenességének a figyelembe vételével. **Ezen ismeretek elterjesztése végső soron az egészségügyi, pszichológiai, pedagógiai és jogi szakemberek munkájának a hatékonyságát és a hatáskörükbe tartozó kisgyermekes családok életminőségének és mentális egészségének a javulását eredményezheti.**

Kiemelhetjük, hogy ezzel a szakmai képzéssel **a meglévő pszichoszociális és egészségügyi szakmákon belül egy új „szubspecialitás” jön létre.** Egy olyan szakmai kompetenciabővítés lép elő, mely a korai prevenció, intervenció és a gyógyítás területén egyaránt hatékonyan működhet.

Az utóbbi évtizedekben a társadalom és a család a gyerek fejlődésében és nevelésében betöltött szerepe újraértékelődött, mely sok bizonytalansághoz vezetett, mind családi, mind pedig szakmai körökben. A kora gyermekkori regulációs zavarok tünetei például napjainkig a köztudatban, mint ismert jelenségek léteztek, de ezek elsődlegesen nevelési problémának számítottak, melynek megoldásával a család többé-kevésbé magára maradt. Így a kora gyermekkori regulációs zavarok kezelése nem történt meg, és mindez a gyerek további egészséges pszichoszociális fejlődését nagymértékben hátráltatta. Sok esetben a nem megoldott kisgyermekkor regulációs zavarok a későbbi gyermekkorban más tünetekben folytatódtak, azaz tünetváltás formájában továbbra is megőrizték negatív hatásukat.

Az új társadalmi változás a család struktúra a megváltozását is magával hozza. A többgenerációs családok felbomlása nagymértékben befolyásolja a fiatal családok izolációját és a kisgyermek fejlődésében előbukkanó viselkedési problémák megoldásához szükséges családon belüli támogatás hiányát. A többgenerációs családok gyakran mentesítették a fiatal szülőket, és így legalábbis enyhítően hatottak a csecsemő vagy kisgyermek regulációs zavaraira.

Összefoglalóan megállapíthatjuk, hogy a szülő-csecsemő konzultációs és terápiás képzés pótolja a csecsemő és kisgyermekkor nem-organikus rendellenességeinek feltárását és gyógyítását. Egyidejűleg reagál egy társadalmi, pontosabban egészségügyi és családpolitikai szempontból mindeddig hiányosnak tekinthető problémakör megoldására.²

---

² Nemzetközi trendek az új szak vonatkozásában, ezek várható megjelenése Magyarországon

A csecsemő és kisgyermekkor pszichés fejlődésének a jelentősége, leginkább az egészséges fejlődés feltételeinek és annak zavaró tényezőinek a feltárása a **fejlett nyugati országokban már évtizedek óta a tudomány és a gyakorlat lényeges tárgya.** A csecsemőkutatás és a kötődésemélet tudományos vizsgálatainak az eredményei nagymértékben hozzájárultak a csecsemő és kisgyermekkor egészséges és rendellenes pszichés fejlődésének a feltárásához és tudományos magyarázatához. Erre alapozva megfogalmazódtak a kora gyermekkori regulációs zavarok tünetei és kezelési lehetőségei a különböző egészségügyi és pedagógiai szakterületek egyenértékű bevonásával. A korai prevenció és intervenció szükségességét fölismerve úgy az Európán belüli, mint pedig az Európán kívüli ipari országok ennek megfelelő intézkedéseket hoztak. **Ide sorolható a számtalan nemzeti és nemzetközi konferencia megtartása, a szakemberek képzése és továbbképzése, a szülő-csecsemő konzultáció és terápia országos hálózatú kiépítése, valamint a módszer hatékonyságának tudományos vizsgálata.**

Így emelkedhetett a szülő-csecsemő konzultáció és terápia Európa nyugati államaiban az egészségügy és a kisgyermekkor pszichoszociális ellátásának központi témájává. Németországban például a gyermek- és családnevelési szaktanácsadók sorjában képeztették tovább szakembereiket a csecsemő- és kisgyermekkor pszichés és pszichoszomatikus problémáinak a fogadására. Ezen túlmenően a szülő-csecsemő terápia egy elismert

III. Rövidtávú cél(ok):

1. A kora gyermekkori egészséges fejlődéssel, illetve a klasszikus regulációs problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása, megszilárdítása, és kezelési lehetőségek szupervízióval történő gyakorlása a kisgyermekkel és családjaikkal foglalkozó szakemberek számára.
2. A képzésben résztvevő hallgatók ismereteinek és kompetenciáinak megfelelően új szakma kialakítása és elterjedése Magyarországon: a szülő-csecsemő konzultációs / terápiás tevékenységet folytató prevenciós és intervenciós munkakörök társadalmi elismertetése és támogatása (egészségügyi finanszírozás kérdésének megoldása), a lakosság számára megbízható és preferált segítő hálózat kialakítása.

---

terápiás módszerré vált, melyet az egészségbiztosító a hivatalosan elfogadott pszichoterápiái irányzatokon belül finanszíroz.

A szülő-csecsemő konzultációra és terápiára való szakmai felkészítés többnyire az akadémiai képzéstől függetlenül, pontosabban ezt követően továbbképzési programok bevonásával történik.

Az Európai Unióba való belépés Magyarországon is új lehetőségeket és megoldásokat hozott, mely a család és a koragyermekkor jobb egészségügyi és pszichoszociális ellátásához vezethet. Ezzel egyidejűleg a csecsemő- és kisgyermekkor prevenciós és intervenciós ajánlatainak a fontossága is előtérbe kerül. A szakemberek szülő-csecsemő konzultációra és terápiára való képzése fontos lépés egy hatékony egészségügy és társadalompolitika elősegítésére.

A fejlett nyugati országok (Anglia, Ausztrália, Ausztria, Franciaország, Kanada, Németország, Svájc, Svédország, USA) trendjét figyelembe véve, ahol a csecsemő és kisgyermekes szülők számára rendelkezésre álló konzultációs és terápiás lehetőségek hosszú évek óta részei a pszichoszociális ellátásnak és egészségügynek, hasonló megjelenési formák várhatók Magyarországon is. A jövő szempontjából számíthatunk arra, hogy a szülő-csecsemő konzultációra és terápiára való igény és szükséglet, mint hatékony prevenciós és intervenciós program nagy ütemben fog növekedni. **Ehhez mindenképpen kiképző és továbbképző programokra van szükség,** hogy a szülő-csecsemő konzultáció és terápia a csecsemő és kisgyermekkor egészségügyi- és pszichoszociális ellátásának fontos részeként széleskörűen megszilárdulhasson Magyarországon is.

A fent említett fejlett országokban szerzett hosszú éves tapasztalatok és tudományos vizsgálatok rámutatnak, hogy sok esetben egy-két konzultációs óra elegendő, hogy a főnálló csecsemő- és kisgyermekkor regulációs zavarokat idejében korrigáljuk. Ugyanakkor világossá vált az is, hogy az akadémiai képzés (orvosi, pszichológiai, pedagógiai) nem elegendő ahhoz, hogy a regulációs zavarok komplexumát a szakemberek kellőképpen tudják kezelni. Ennek megfelelően szakképzési és továbbképzési programok kidolgozása valósult meg, mely úgy az interdiszciplináris (orvos, pszichoterapeuta, pedagógus, pszichológus, védőnő közös képzése) mint pedig kimondottan az egyes szakmákra (orvosi, pszichoanalitikai) irányuló szakemberképzést tenne lehetővé.

Európán belül a német nyelvű országok közös együttműködéssel dolgoznak a szülő-csecsemő terápiás képzés és továbbképzés magas színvonalú standard kritériumainak a kidolgozásán. Németországban például több tartomány nagyobb városaiban (Berlin, Heidelberg, München, Potsdam) van lehetőség a szülő-csecsemő konzultáció vagy terápiás kezelés módszereinek az elsajátítására. Angliában az „Anna Freud Intézetben” történik elsősorban a nemzetközileg is elismert programok terjesztése. Az Egyesült Államokban és Ausztráliában az Európai országokat megelőzve korábban meghonosult a szülő-csecsemő konzultációra és terápiára való szakmai felkészülés lehetősége.

Az utóbbi évekre visszatekintve Magyarországon is felmutathatóak a főleg magánkezdeményezéseken alapuló konzultációs vagy terápiás kezelési ajánlatok, melyek jelenleg a segítségre szoruló kisgyermekes szülők csak egy nagyon kis százalékát érik el. A nemzetközi trendekhez hasonlóan Magyarországon is elvárhatjuk, hogy úgy a szakmai képzés igénye, mint pedig a támogatásra szoruló Szülők érdeklődése egyaránt nagy ütemben fog növekedni.

III. Tantárgyi háló

A képzés meghatározó ismeretkörei

„Szülő-csecsemő konzulensi” szakképzés csak néhány éve létezik Magyarországon. Az új szak a pszichológia, pedagógia, és az egészségügy (orvostudomány, védőnőképzés, stb.) tudományágaihoz áll a legközelebb, de ezektől több vonatkozásban nagymértékben eltér.

Ahogy már említettük, a kora gyermekkori viselkedésszabályozás zavarai multifaktorálisan meghatározottak, nem tekinthetők kizárólagosan pszichoszociális, nevelési, vagy orvosi problémának. E tünetek létrejötte komplex: mind a gyermek oldaláról meglévő biológiai rizikófaktorok és a családban szerzett tapasztalatok, mind a szülőknél meglévő kedvezőtlen pszichoszociális feltételek, pszichés vagy egyéb más megbetegedések, valamint a szociális környezet támogatási mértéke is egyaránt kifejtheti hatását. Így ennek a komplex problémakörnek a megoldása interdiszciplináris és speciális szakmai felkészülést igényel, melyet a meglévő szakok (pszichológia, pedagógia, egészségügy) képesítési követelményei önmagukban nem elégítenek ki. Az egyes szakok e szakképzés témáival ugyan külön-külön foglalkoznak, de egységesen és teljességében nem jelennek meg a tananyagban. Részleteiben a következő karakterisztikus különbségek állapíthatók meg:

1. A szak tananyaga komplexen foglalja magába a **pszichológiai, pedagógiai, és az egészségügyi témákat** a csecsemő és kisgyermekkorra vonatkozóan és érinti a napjainkban **aktuális családszociológiai és társadalmi kérdéseket**.

2. A **csecsemő- és kisgyermekkor regulációs zavarainak időben való diagnosztizálása és kezelése különböző szintken (felismerés, konzultáció, terápia)** csak akkor valósulhat meg, ha a kisgyermekes családokkal foglalkozó szakemberek hasonló alapokra épülő ismeretekkel és szakmai tudással rendelkeznek. Az interdiszciplináris képzés, - ahol pszichológusok és pszichoterapeuták, pedagógusok, orvosok, védőnők, szociális munkások, gyermekjogi szakértők stb. közösen vesznek részt - a meglévő alapokra épített egységes **elméleti képzés mellett a gyakorlati tapasztalatok megosztása** által olyan új minőségi tudást eredményez, mely a korábban említett szakmai oktatás formáiban nem volt lehetséges.

3. A szak ismeretanyaga az **alapszintű oktatás tananyagára (általános fejlődéspszichológia, és fejlődési pszichopatológia)** épülve a szülő-csecsemő konzulensi képzés szempontjából **specifikus új tantárgyakkal** bővíti az eredeti szakban elsajátított ismereteket: **„Regulációs zavarok a csecsemő és kisgyermekkorban” (regulációs zavarok megjelenési formái, okai), „Bevezetés a szülő – csecsemő konzultációba és terápiás kezelésbe” (a szülő-csecsemő konzultáció és terápia kezelési módszerei, valamint technikái).**

4. A csecsemő- és kisgyermekkorra való specializálódás magába foglalja a **csecsemő- és kisgyermekkor testi, valamint pszichés fejlődésének a sajátosságait, a kötődési kapcsolatok minőségét kisgyermek és felnőttkorban, valamint a szülővé válás folyamatait és a párkapcsolatok problémáját.**

5. A medikális képzés elsősorban a szervi megbetegedésekre irányul és nem helyez kellő hangsúlyt a csecsemő- és **kisgyermekkorai pszichés vagy pszichoszomatikus zavarok eredetének, illetve kezelésének pszichés, és pszichoszociális aspektusaira.** A csecsemő és kisgyermekkorai **regulációs zavarok diagnosztikája és kezelési lehetőségei** úgyszintén nem

kap kellő hangsúlyt medikális képzésben. Az általános pedagógia és pszichológia szakok, valamint a terapeuta és a klinikai pszichológus szakképzés hasonló módon nem elégítik ki kellőképpen az új szak által elérni kívánt cél komplexitását.

6. A különböző terapeutaképzéshez vagy pedig a szakorvosi képzésekhez hasonlóan a szülő-csecsemő konzultációra és terápiára való szakirányú továbbképzés is egy általános jellegű (pszichológiai, pedagógiai, egészségügyi, szociális) diploma megszerzése után lehetséges. A szak tanterve többek között a specialitása, a sokoldalúsága és mennyisége miatt nem illeszthető be a meglévő szakok képesítési követelményei által megadott keretbe. Ezen túlmenően a többi más posztgraduális képzéshez hasonlóan, az új szakképzés sikerességének elengedhetetlenül fontos velejárója egy jól megalapozott elméleti tudás és gyakorlati tapasztalat összevonása, mely csak egy posztgraduális szakképzés keretein belül kerülhet megvalósításra.

Integrált szülő-csecsemő konzultáció szakirányú továbbképzési szak tantervi háló

Félév	Stúdiumok	Tantárgyfelelős	Oktató	Elmélet / gyakorlat	óraszámok				Számonkérés módja	Kredit	Kötelező / kötelezően választható	
					I.	II.	III.	IV.				
1. FEJLŐDÉSELMÉLET										23		
ősz	MIKOISCK001_1M	A koragyermekkorai fejlődés pszichológiai modelljei	Dr. Danis Ildikó	Dr. Danis Ildikó	elmélet	10				kollokvium	5	kötelező
ősz	MIKOISCK002_1M	A szülővé válás társadalmi és pszichológiai aspektusai	Prof. Dr. Pethesné Dávid Beáta	Dr. Danis Ildikó Prof. Dr. Pethesné Dávid Beáta	elmélet	5				kollokvium	3	kötelező
ősz	MIKOISCK018_1M	A korai fejlődés elméletei, modern fejlődéslelektan	Dr. Danis Ildikó	Dr. Cs. Ferenczi Szilvia Dr. Danis Ildikó Dr. Németh Tünde	elmélet	15				kollokvium	8	kötelező
ősz	MIKOISCK004_1M	Pszichoanalitikus fejlődésszichológia	Dr. Török Szabolcs János	Koller Éva	elmélet	10				kollokvium	7	kötelező
2. KÖTÖDÉSELMÉLETI ISMERETEK										14		
tavaszi	MIKOISCK006_1M	Alkalmazott kötődés elmélet	Dr. Danis Ildikó	Dr. Danis Ildikó	elmélet		10			kollokvium	7	kötelező
ősz	MIKOISCK021_1M	A kötődés elmélet alkalmazása a gyakorlatban	Dr. Török Szabolcs János	Dr. Németh Tünde	elmélet			10		kollokvium	7	kötelező
3. FEJLŐDÉS PSZICHPATHOLÓGIA ÉS KORAI REGULÁCIÓS ZAVAROK										15		
tavaszi	MIKOISCK020_1M	A korai fejlődés zavarai I.	Dr. Danis Ildikó	Dr. Tory Vera Dr. Németh Tünde	elmélet		10			kollokvium	4	kötelező
ősz	MIKOISCK020_2M	A korai fejlődés zavarai II.	Dr. Danis Ildikó	Góczán-Szabó Ildikó Prónay Beáta Dr. Németh Tünde	elmélet			10		kollokvium	3	kötelező
tavaszi	MIKOISCK008_1M	Regulációs zavarok a csecsemő- és kisgyermekkorban	Dr. Török Szabolcs János	Dr. Németh Tünde Prof. Dr. Hédervári-Heller Éva	elmélet		20			kollokvium	8	kötelező
4. CSECSEMŐ MEGFIGYELÉS										14		
ősz	MIKOISCK019_1M	Csecsemő megfigyelés I.	Dr. Danis Ildikó	Dr. Németh Tünde Dr. Danis Ildikó Góczán-Szabó	gyakorlat	20				gyakorlati jegy	6	kötelező

				Ildikó Prónay Beáta								
tavaszi	MIKOISCK019_2M	Csecsemő megfigyelés II.	Dr. Danis Ildikó	Dr. Németh Tünde Dr. Danis Ildikó Góczán-Szabó Ildikó Koller Éva Prónay Beáta	gyakorlat		30			gyakorlati jegy	8	kötelező
5. SZÜLŐ-CSECSEMŐ KONZULTÁCIÓ ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA											34	
ősz	MIKOISCK010_1M	Bevezetés a szülő-csecsemő konzultációba és terápiás kezelésbe EA	Dr. Danis Ildikó	Prof. Dr. Hédervári- Heller Éva	elmélet		15			kollokvium	7	kötelező
ősz	MIKOISCK011_1M	Bevezetés a szülő-csecsemő konzultációba és terápiás kezelésbe GY	Dr. Danis Ildikó	Prof. Dr. Hédervári- Heller Éva	gyakorlat		5			gyakorlati jegy	2	kötelező
ősz	MIKOISCK022_1M	Szülő-csecsemő konzultáció a gyakorlatban I.	Dr. Danis Ildikó	Dr. Németh Tünde Góczán-Szabó Ildikó Koller Éva Dr. Danis Ildikó	gyakorlat		20			gyakorlati jegy	6	kötelező
tavaszi	MIKOISCK022_2M	Szülő-csecsemő konzultáció a gyakorlatban II.	Dr. Danis Ildikó	Dr. Németh Tünde Góczán-Szabó Ildikó Koller Éva Dr. Danis Ildikó	gyakorlat			25		gyakorlati jegy	7	kötelező
tavaszi	MIKOISCK014_1M	A szülő-csecsemő konzultáció speciális esetei	Dr. Danis Ildikó	Dr. Németh Tünde	elmélet			10		kollokvium	5	kötelező
tavaszi	MIKOISCK023_1M	A szülő-csecsemő konzultáció gyakorlati alkalmazási területei	Dr. Török Szabolcs János	Dr. Németh Tünde	elmélet			10		kollokvium	3	kötelező
tavaszi	MIKOISCK016_1M	Esetbemutató, esetelemzés	Dr. Török Szabolcs	Dr. Németh Tünde Góczán-Szabó Ildikó Koller Éva Dr. Danis Ildikó	gyakorlat			15		gyakorlati jegy	4	kötelező
6. SPECIÁLIS KURZUSOK											10	
ősz	MIKOISCK013_1M	Elhanyagolás, bántalmazás, trauma	Dr. Danis Ildikó	Dr. Danis Ildikó	elmélet		10			kollokvium	6	kötelező
tavaszi	MIKOISCK017_1M	Prevenációs és intervenciós programok ittthon és külföldön	Dr. Török Szabolcs János	Dr. Danis Ildikó Dr. Németh Tünde	elmélet			10		kollokvium	4	kötelező

	7. SZAKDOLGOZAT										10	
tavaszi	MIKVISCK024_1M	Szakdolgozati szakszeminárium	Dr. Danis Ildikó	Dr. Danis Ildikó	gyakorlat				10	gyakorlati jegy	10	kötelezően választható
	Összesen					60	70	70	80		120	

IV. Tantárgyprogramok

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: A kora gyermekkori fejlődés pszichológiai modelljei Angol neve: Psychological models of early childhood development Német neve: Psychologische Modelle der frühkindlichen Entwicklung Kódja: MIKOISCK001_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó Oktatók neve, beosztása: Dr. Danis Ildikó					
Tantárgyfélév:	Meghirdetés gyakorisága:	Számonkérés:	Óraszám:	Jelleg:	Kredit:
1./őszi	kétévente	kollokvium	10 elmélet	kötelező	5
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése : A fejlődés modern elméleteinek kialakulása, alkalmazásuk lehetőségei a gyakorlatban					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A csecsemő és kisgyermek fejlődéséről, neveléséről és a családról kialakult nézetek és elméletek az évszázadok folyamán nagy változásoknak voltak kitéve, ma is folyamatosan változnak. Társadalmi, valamint személyes prekonceptiók, egyéni tapasztalataink, szakmai felkészültségünk és az aktuálisan preferált elméletek együtt határozzák meg szakmai kompetenciánkat, pontosabban a gyermekekkel és a szülőkkel való kommunikációt és interakciót, munkánk hatékonyságát. A szülő-csecsemő konzultáció és terápiás kezelés sikeressége nagyban függ attól, hogy mennyire sikerül a szakembernek a különböző elméleteket az egyes családok sajátosságait figyelembe véve alkalmazni. Ennek az alapozó tantárgynak a célja a jelentős fejlődéseméleti, gyermeklélektani, család pszicho-szociológiai és nevelési alapismeretek bemutatása annak érdekében, hogy a különböző területekről érkező szakemberek a családok és a gyermek specifikumát figyelembe véve reagálhassanak a regulációs zavarok megoldására. Témakörök: <ul style="list-style-type: none"> Bevezetés: az emberről és gyermekről kialakult felfogás A gyermekről kialakult felfogások időben (a korszakok változásában) és térben (kultúrák közti összehasonlítások). Hogyan gondolkod(j)unk ma a kora gyerekkorról? Társadalmi jelentőség is: „Befektetés a jövőbe” Korai életévek és az idegrendszer fejlődése A fejlődésről alkotott nézetek történeti alakulása (klasszikus fejlődéseméletek röviden) Érés alapú, biológia hangsúlyos koncepciók: a természetes fejlődés Környezet hangsúlyos koncepciók Az univerzális-konstruktivista megközelítés Szociális konstruktivizmus Szociális tanuláselmélet Modern fejlődéseméletek: fejlődés a környezet sokirányú, sokszereplős hálójában Interakciós modell Tranzakciós modell Goodness-of-fit modell Környezeti modellek és rendszerszemlélet a gondolkodásban A család mint rendszer: családi struktúrák és funkciók 					

<p>Az ökológiai perspektíva Fejlődés az életúton át: átmenetek és stressz: life span elmélet, életciklus modellek   Átmenetek az élet-úton   Életesemények és stressz Sérülékenység és ellenállóképesség: kockázati és védőfaktorok összjátéka   Fejlődési rizikó, védőmechanizmusok egyéni és családi megküzdés   Reziliencia A fejlődés mechanizmusai, alapvető törvényszerűségei</p>
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: - A modern fejlődésemelletek ismerete és azok alkalmazási készsége általános fejlődési kérdések és gyerekcsoportok szükségleteinek megítélésében   - A modern fejlődésemelletek ismerete és azok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében</p>
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: -</p>
<p>Jelenléti kötelezettség: Távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval</p>
<p>Félélvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel   Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése</p>
<p>Vizsgakövetelmények: Szóbeli kollokvium   Tételsor vagy témakörök leírása</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az emberről és gyermekről kialakult felfogás: A gyermekről kialakult felfogások változása az időben (korszakok) 2. A fejlődésről alkotott nézetek történeti alakulása (klasszikus fejlődésemelletek röviden) I.:   <ol style="list-style-type: none"> a. Érés alapú, biológia hangsúlyos koncepciók b. Környezet hangsúlyos koncepciók   3. A fejlődésről alkotott nézetek történeti alakulása (klasszikus fejlődésemelletek röviden) II.:   Kognitív teóriák   <ol style="list-style-type: none"> a. Az univerzális-konstruktivista megközelítés b. Szociális konstruktivizmus   4. Modern fejlődésemelletek: fejlődés a környezet sokirányú, sokszereplős hálójában: <ol style="list-style-type: none"> a. Interakciós modell b. Tranzakciós modell c. Goodness-of-fit modell   5. Környezeti modellek és rendszerszemlélet a gondolkodásban I.: A család mint rendszer: családi struktúrák és funkciók 6. Környezeti modellek és rendszerszemlélet a gondolkodásban II.: A humánökológiai perspektíva 7. Fejlődés az életúton át: átmenetek és stressz: life span elmélet, életciklus modellek; átmenetek az élet-úton; Életesemények és stressz 8. Sérülékenység és ellenállóképesség: kockázati és védőfaktorok összjátéka; fejlődési rizikó, védőmechanizmusok 9. Egyéni és családi megküzdés: reziliencia 10. Hogyan gondolkod(j)unk ma a koragyerekkorról? Társadalmi jelentőség: „Befektetés a jövőbe”, a korai életevek jelentőségének indoklása
<p>Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnes, G.G. (1991) Család, terápia, gondozás. Családterápiás olvasókönyv I. kötet, Mérei Ferenc Mentálhigiénés Szolgálat, Budapest, 13-29. • Danis, I., Farkas, M. Oates, J. M. (2011). Kora gyermekkori fejlődés: hogyan gondolkodjunk róla? In: Danis I., Farkas, M., Herczog, M., Szilvási, L. (szerk.) Biztos Kezdet Kötetek II.: A kora gyermekkori fejlődés természete: fejlődési lépések és kihívások. Nemzeti Család- és

Szociálpolitikai Intézet, Budapest. 24-67.

- Danis, I., Kalmár, M. (2011). A fejlődés természete és modelljei. In: Danis I., Farkas, M., Herczog, M., Szilvási L. (szerk.) Biztos Kezdet Kötetek I.: Génektől a társadalomig: a kora gyermekkori fejlődés szinterei. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest. 76-125.
- Hédervári-Heller, É. 2008. A szülő-csecsemő konzultáció és terápia. A viselkedésszabályozás zavarai csecsemő- és kisgyermekkorban. Animula, Budapest. (A gyermekről és a családról kialakult kép a történelem tükrében c. fejezet)
- Herczog, M. (2008) A kora gyermekkori fejlődés elősegítése. In: Fazekas – Köllő – Varga (szerk.) Zöld könyv a magyar közoktatás megújításáért. Ecostat, Bp. 33-52.
- Ribiczey N. (2008) A rizikó tényezőktől a protektív mechanizmusokig: A reziliencia fogalmának alakulása a pszichológiában. Alkalmazott Pszichológia, 10(1-2): 161-171.

Ajánlott irodalom:

- Alkalmazott Pszichológia folyóirat 2015/1 tematikus száma Reziliencia témakörben
- Cole, M., Cole, S.R. (2006) Fejlődéslélektan. Osiris, Bp. 28-65., 146-149., 171-185., 279-286., 428-446.
- Danis I., Farkas, M., Herczog, M., Szilvási L. (szerk.) Biztos Kezdet Kötetek I.: Génektől a társadalomig: a kora gyermekkori fejlődés szinterei. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest.
- Danis I., Farkas, M., Herczog, M., Szilvási, L. (szerk.) Biztos Kezdet Kötetek II.: A kora gyermekkori fejlődés természete: fejlődési lépések és kihívások. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest.
- Danis I., Gervai J. (2007). Környezeti rizikó: életesemények felmérése. Család, gyermek, ifjúság, 15, 14-20.
- Goldenberg, I., Goldenberg, H. (2008) Áttekintés a családról. I. kötet, I. fejezet: A családpszichológia alapjai. 1-133. Animula, Bp.
- Pléh, Cs. (2010) A lélektan története. Budapest, Osiris
- Pukánszky B. (2001). A gyermekkor története. Műszaki, Budapest – www.pukanszky.hu oldalon sok minden letölthető
- Szilvási, L. (2008) Egyenlőtlenségek és gyermeki fejlődés- beavatkozási lehetőségek. In: Társadalmi egyenlőtlenségek, a nem hagyományos családmodell, a szülői viselkedés és a gyermekek fejlődésének összefüggései. Educatio, Bp.,13-38.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet
**„Integrált szülő-csecsemő konzultáció”
szakirányú továbbképzési szak**

Tárgy neve: A szülővé válás társadalmi és pszichológiai aspektusai
Angol neve: Social and psychological aspects of transition to parenthood
Német neve: Soziale- und psychologische Aspekte der Elternschaft
Kódja: MIKOISCK002_1M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Prof. Dr. Pethesné Dávid Beáta

Oktatók neve, beosztása:

Dr. Danis Ildikó

Prof. Dr. Pethesné Dávid Beáta

Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 5 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
----------------------------------	---	-----------------------------------	------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének előkövetelménye: -

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy célkitűzése:

A szülővé válás folyamatának individuális, kapcsolati, környezeti és társadalmi jellegzetességeinek bemutatása

Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása:

A gyermekvállalást mind társadalmi, mind pszichológiai folyamatok befolyásolják. Az ismert nemzetközi és hazai szociológiai tendenciák (gyermek – karrier probléma, késői házasság, késői gyermekvállalás, kevés számú gyermek stb.), valamint belső motivációk, vágyak és elképzelések határozzák meg, hogy egy szülőpár mikor és hogyan vállal gyermeket. Az életút folyamán bekövetkező élet-ciklus váltások során átmenetekről, ún. normatív, vagyis fejlődéslélektanilag várható krízis időszakokról beszélhetünk. A szakirodalom szerint az egyik legválságosabb átmeneti periódus az első gyermek megszületése, vagyis a szülővé válás, illetve a családdá alakulás folyamata. Az életúti váltások a családi környezet több szintjén értelmezhetők, így egy komplex szemlélet nemcsak az egyénekre vagy a primer családi rendszerre fókuszál, hanem számba veszi az individuális, a diádikus, a triádikus, a három-generációs, illetve a családon kívüli folyamatokat is

Témakörök:

Környezeti modellek és rendszerszemlélet, amelyben értelmezni lehet a szülővé válás folyamatát

- life span elmélet, életúti váltások

- családi rendszer

- ökoszisztéma

- átfogó modell a vizsgálati szintek értelmezéséről

A makroszisztéma szintje: társadalmi változások

- demográfia

- gyermekvállalási hajlandóság

Gyermekvállalási motivációk

A szülővé válás folyamatának vizsgált szintjei

- Individuális szint: Az identitás szerveződése, Személyiségjellemzők, attitűdök; Nemi szerepek, tradicionalitás; A mentális állapot változásai.

- Szülői alrendszer: Házastársi krízis, elégedettség csökkenés. Házastársi munkamegosztás változásai

- Szülő-gyermek alrendszer

- Triádikus kapcsolatok, „közös nevelés” (coparenting).

- Intergenerációs hatások: A szülők gyermekkorai.

- Tágabb környezet: Élet-stressz és szociális támogatás.

Magyar vonatkozások – szociológiai felmérések, családvizsgálatok

A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:

- A szülővé válás komplex folyamatainak ismerete és azok alkalmazási készsége szülőcsoportok szükségleteinek megítélésében
- A szülővé válás komplex folyamatainak ismerete és azok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

-

Jelenléti kötelezettség:

Távmaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval

Félévvégi aláírás, valamint az **osztályzat** kialakításának módja:

Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel

Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése

Vizsgakövetelmények: Szóbeli kollokvium

Tételsor vagy témakörök leírása

1. Demográfiai trendek, gyermekvállalási hajlandóság
2. Gyermekvállalási motivációk
3. A szülővé válás folyamatának vizsgált szintjei I.: Individuális szint: Az identitás szerveződése, személyiségjellemzők, attitűdök; nemi szerepek, tradicionalitás; a mentális állapot változásai.
4. A szülővé válás folyamatának vizsgált szintjei II.: Szülői alrendszer: házastársi krízis, elégedettség csökkenés; házastársi munkamegosztás változásai
5. A szülővé válás folyamatának vizsgált szintjei III.: A szülő-gyermek alrendszer, triadikus kapcsolatok, „közös nevelés” (coparenting).
6. A szülővé válás folyamatának vizsgált szintjei IV.: Intergenerációs hatások: A szülők gyermekkorai; Tágabb környezet: Élet-stressz és szociális támogatás.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Danis I. (2008) A szülői és tágabb környezeti tényezők szerepe a szülővé válás folyamatában és a korai anya-gyermek kapcsolat kialakulásában. Doktori értekezés, ELTE, Bp. 8-34.o.
- R. Dallos, H. Procter: A családi folyamatok interakcionális szemlélete, In: Családterápiás olvasókönyv I. kötet, Mérei Ferenc Mentálhigiénés Szolgálat, Budapest
- Dávid Beáta, Hargitai Judit (2014): Család és munka vagy munka és család?!: Az anyai hivatások összeegyeztethetősége a rendszerváltás tükrében. VIGILIA 79:(5) pp. 343-351.
- Dávid Beáta, Albert Fruzsina (2014): "Tervezni tervez, de..." 23-24 éves fiatalok családalapítással kapcsolatos elképzelései édesanyáik szerint. In: Spéder Zsolt (szerk.) A család vonzásában: Tanulmányok Pongrácz Tiborné tiszteletére. 295 p. Budapest: KSH Népeségtudományi Kutatóintézet, 49-66. (Demográfus könyvtár; 2.)
- Kapitány B., Spéder Zs. (2015) Gyermekvállalás, in: Demográfiai portré. KSH Népeségtudományi Intézet.
<http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografiaportre/article/viewFile/2466/2472>
- Pápay N., Rigó A., Nagybányai Nagy O., Soltész A. (2014) A gyermekvállalási attitűdök alakulásának pszichoszociális meghatározói. Mentálhigiéné és Pszichoszomatika, 15(1): 1-30.
- Tóth O. (2012) Új anyák és új apák: A gyermekvállalás motivációi. Demográfia, 55(2-3):136-

146.

- Tóth O. (1997) A szülővé válás szociológiai összefüggései. In: Hidas Gy. (szerk.) A megtermékenyítéstől a társadalomig. Dinasztia kiadó, Bp., 49-55.o.

Ajánlott irodalom:

- Szerepváltozások sorozat. TÁRKI, Bp. gyermekvállalással és szülőséggel kapcsolatos publikációi
- KSH Népeségtudományi Intézet aktuális forrásai a demográfiai trendekről és a gyermekvállalásról.
- Danis I. (2002) Család születik: egy gondolattól a kapcsolatig. Tudomány és Lélek, 5, 3-35.
- Dávid Beáta, Barna Ildikó, Bóné Veronika, Hegedűs Réka, Izsák Éva: A rendszerváltás családtörténetei – Huszonöt év Budapest árnyékában. Budapest: L'Harmattan Kiadó, 2016.
- Tóth O., Dupcsik Cs.(2008) Feminizmus helyett familizmus. Demográfia, 51(4): 307-328.
- Tóth, O. (1998). Házasság és gyermek, vélekedés és viselkedés. Századvég, 11, 80–93
- Kende (2000) "Család és/vagy karrier" - Fiatal női életutak szociális konstrukciós megközelítésben. Magyar Pszichológiai Szemle, 1 (55), 89-111.
- Spéder Zsolt 2014 Gyermekszám(szenáriók) – Az új családmódel kontúrjai. In: Spéder Zsolt (szerk.) A család vonzásában: Tanulmányok Pongrácz Tiborné tiszteletére. (Demográfus könyvtár; 2.) Budapest: KSH Népeségtudományi Kutatóintézet, 2014. 105-129.
- Surányi, É., Danis, I., Herczog, M. (szerk.)(2010). Családpolitika más-más szemmel. Eltérő nézőpontok, megközelítések, változó gyakorlatok a hazai és nemzetközi családpolitikában. Gazdasági és Szociális Tanács. Budapest.
- Szigeti F. J, Konkoly Thege B. (2012) A meddőség pszichológiai aspektusai: szakirodalmi áttekintés. Magyar Pszichológiai Szemle, 67(3): 561-580

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: A korai fejlődés elméletei, modern fejlődéslelektan Angol neve: Theories of early childhood development, modern developmental psychology Német neve: Theorien der frühen Entwicklung, moderne Entwicklungspsychologie Kódja: MIKOISCK018_1M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó Oktatók neve, beosztása: Dr. Cs. Ferenczi Szilvia Dr. Danis Ildikó Dr. Németh Tünde</p>					
<p>Tantárgyfélév: 1./őszi</p>	<p>Meghirdetés gyakorisága: kétévente</p>	<p>Számonkérés: kollokvium</p>	<p>Óraszám: 15 elmélet</p>	<p>Jelleg: kötelező</p>	<p>Kredit: 8</p>
<p>Tantárgy felvételének előkövetelménye: -</p>					
<p>További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -</p>					
<p>Tantárgy célkitűzése: A modern csecsemő kutatás eredményeinek és a fejlődési területek (mozgás, beszéd, érzelmi, kognitív, társas stb.) korai folyamatainak bemutatása</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A modern fejlődépszichológiai tudomány, a magzati, a csecsemő- és a kisgyermekkorai fejlődépszichológia, valamint a kötődési elmélet kutatási eredményei erősen megváltoztatták a kora gyermekkorral kialakult felfogást. Korábban a tudományos gondolkodás a csecsemőt elsődlegesen a testi szükségleteinek kiszolgáltató passzív lényként kezelte. A mai ismeretek birtokában nyilvánvalóvá vált, hogy az ember születésétől kezdve aktív részese a korai interakciós és kommunikációs folyamatoknak és hogy a kora gyermekkorban lejátszódó fejlődési és tanulási folyamatok alapvetően eltérnek a későbbi életkoroktól. Elemzésre kerül az a kapcsolati rendszer, amelyben a gyermek reprezentációs világa, kapcsolati sémái, mentalizációs képességei kialakulnak. A „kompetens” csecsemő veleszületett interaktív és kognitív képességei abból a szempontból kerülnek bemutatásra, hogy ezek mennyire teszik őt képessé és készítetté arra, hogy már kezdetektől fogva kapcsolatokra orientálódjon, azokban aktívan részt vegyen. A magzati kor és az első három életév egészséges fejlődési folyamatainak az ismertetése (beleértve a várandósságot és a szülést) kerül bemutatásra a különböző elméletek és vizsgálati módszerek fölhasználásával. Cél, hogy a szakemberek a korra jellegzetes viselkedési és fejlődési folyamatokat megismerjék és a korra jellemző tipikus problémákat a rendellenesnek számító regulációs zavaroktól elkülönítsék.</p>					
<p>Témakörök: Várandósság, szülés, születés Újabb kutatások megerősítették, hogy kiemelkedő a magzati emlékek szerepe, a születés élménye bizonyos esetekben meghatározó lehet későbbi viselkedéses válaszok esetében. Megvitatásra kerül ennek az időszaknak a szerepe, fontossága. - Várandósság szakaszai, feladatai - Várt-nem várt gyermek - A gyermek neve - Haptonómia - Felkészülés szerepe - Születés élményének hatásai - Másság és a veszteség Egészséges fejlődés 0-3 éves korig</p>					

<p>Az adott életkori folyamatok ismertetése, a „normatív fejlődés” fogalmának modern megközelítése, fejlődési ablak fogalma.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Motoros - Kognitív - Érzelmi fejlődés - Szociális fejlődés - Fejlődési ablak <p>Csecsemőkutatás, modern fejlődéslélektan</p> <ul style="list-style-type: none"> - a korai fejlődés pszichoanalitikus elméletei, - a kisgyermek fejlődése a modern csecsemőkutatás tükrében <p>Esettanulmány prezentációja: szülő-csecsemő/kisgyermek interakciója</p> <p>A fenti folyamatok gyakorlati megközelítése, videotechnika segítségével az anya-csecsemő interakciók megfigyelése.</p>
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A gyermektervezés, várandósság, szülés és a korai gyermekfejlődés elméleti ismerete és azok alkalmazási készsége általános fejlődési kérdések, valamint szülő- és gyerekcsoportok szükségleteinek megítélésében - A gyermektervezés, várandósság, szülés és a korai gyermekfejlődés elméleti ismerete és azok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:</p> <p>-</p>
<p>Jelenléti kötelezettség:</p> <p>Távmaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval</p>
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja:</p> <p>Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel</p> <p>Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése</p>
<p>Vizsgakövetelmények: Szóbeli kollokvium</p> <p>Tételsor vagy témakörök leírása</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A várt/ nem várt várandósság hatásai és késői következményei a gyermekekre 2. Várandósság témái, problémái <ol style="list-style-type: none"> a. A várandósság témái, problémái b. A várandósság egy-egy trimeszterének feladatai   3. A szülés témái <ol style="list-style-type: none"> a. Kompetens magzat, a születés élménye   4. A veszteség formái (másság is) 5. A perinatális gyászfolyamat jellemzői 6. Kompetens csecsemő evolúciós alapjai (sírás, baba-arc, szopás stb) 7. Kompetens csecsemő – vizsgálati módszerek, kísérleti eredmények. A csecsemő veleszületett képességei hogyan segítik őt abban, hogy kezdetektől fogva kapcsolatban létezzen, azokban részt vegyen. 8. Egészséges fejlődés – mozgás, játék, beszéd 9. Érzelmi fejlődés (másodlagos érzelmek) 10. A visszajelzés szerepe az érzelmi fejlődésben, kiemelten a visszatükröző funkcióra 11. Kognitív fejlődés lélektana <p>Rövid összefoglaló a bio – pszicho - szocio - kulturális, és kognitív megközelítésről</p> 12. Piaget tárgyállandóság és a műveletek előtti szakasz jellemzése
<p>Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:</p> <p>Kötelező irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cole, M., Cole, S. R. (1997). Fejlődéslélektan. Osiris, Budapest. – kognitív fejlődésre vonatkozó fejezetek • Pápay N, Rigó A (szerk) (2015) Reproductív egészségpszichológia. ELTE Eötvös Kiadó. 41-

109., 331-383.

- Sz. Makó H., Veszprémi B. (szerk) (2017) A párkapcsolattól a gyermekágyig. OCTOPORT Kiadó, Pécs. 83-151.
- Danis I., Farkas M., Herczog M., Szilvási L. (szerk.) (2011). Biztos kezdet kötet II. .: A kora gyermekkori fejlődés természete: fejlődési lépések és kihívások. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest. 118-128, 270-309

Ajánlott irodalom:

- Dornes, M. 2002 (1993). A kompetens csecsemő. Az ember preverbális fejlődése. Pont kiadó, Budapest.
- Cole, M., Cole, S. R. (1997). Fejlődéslélektan. Osiris, Budapest. 146-165., 171-183., 187-192., 196-241., 253-259.
- Dornes, M. 2003. Emberképek a pszichoanalízisben és a csecsemő kutatásban: konfliktus vagy dialógus? Országos Gyermekegészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.) In. IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 23-41.
- Hidas, Gy. (1997). Megtermékenyítéstől a társadalomig. Dinasztia Kiadó, Budapest. (9-23, 23-29, 39-43, 43-49, 55-61, 93-103, 103-109 old.).
- Piaget, J. (1970). Szimbólumképzés a gyermekkorban. Széchenyi Nyomda, Győr
- III. Családbarát Kiadvány (letölthető lesz: www.ogyei.hu)
- Gyász a szeretetben és a családban, 1999 (letölthető: www.ogyei.hu)
- VI. Családbarát Kiadvány - Köszönés helyett búcsú (letölthető: www.ogyei.hu)
- VII. Családbarát Kiadvány - A szülés és a születés élménye (letölthető: www.ogyei.hu)
- Stern, D. (2007). Egy baba naplója. Animula Kiadó, Budapest.
- Stern, D. (2007). Anya születik. Animula, Budapest.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Pszichoanalitikus fejlődéspszichológia Angol neve: Psychoanalytic developmental psychology Német neve: Psychoanalytische Entwicklungspsychologie Kódja: MIKOISCK004_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs János Oktatók neve, beosztása: Koller Éva					
Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 7
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A csecsemő fejlődésének pszichoanalitikus értelmezése					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A pszichoanalitikus modellek Freudtól kezdődően saját elképzelést alakítottak ki a korai fejlődés sajátosságait illetően. Az egyes modellekben a hangsúly mindig az adott elméletnek és terápiás gyakorlatnak megfelelően más és más fejlődési területre került. A klasszikus pszichoanalitikus modellek az ösztönfejlődés sajátosságait ragadták meg. Ezzel szemben a modern, tárgykapcsolati modellek a korai anya-csecsemő interakciók nyomán kialakuló énefejlődési, és kapcsolati stádiumok leírására helyezték a hangsúlyt. A tanegység célja, hogy történetileg tekintse át az egyes pszichoanalitikus modellek főbb elképzeléseit a korai fejlődésről, tisztázza a pszichoanalitikus módszer terápiás alapfogalmait és hatótényezőit.					
Témakörök: <ul style="list-style-type: none"> - A pszichoanalitikus modell alappillére és fejlődés-elmélete – S. Freud, és a „Budapesti Iskola” - A korai fejlődés kapcsolati modelljei – a „tárgykapcsolat elmélet” és az „én-pszichológiai iskola” - A csecsemő- és gyermekmegfigyelésen alapuló pszichoanalitikus fejlődésmodellek (A. Freud, M. Mahler, D. Winnicott) - A modern csecsemőkutatások hatása a pszichoanalitikus fejlődéspszichológiára, a kötődésemélet hozadékai a dinamikus fejlődéslélektani gondolkodásra (Bolwby, Stern, Dornes, Fonagy, Target, Gergely) - A pszichoanalitikus módszer alapfogalmainak fejlődése, a terápia hatótényezőinek alakulása az egyes modellekben és alkalmazása a konzultációban 					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: <ul style="list-style-type: none"> - A klasszikus és modern pszichodinamikus fejlődésemleletek ismerete és azok elemeinek, a leírt folyamatok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában és a szülő-csecsemő/kisgyermek végzésekor 					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: -					
Jelenléti kötelezettség: Távmaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése					

Vizsgakövetelmények: Szóbeli kollokvium

Tételsor vagy témakörök leírása

1. A klasszikus pszichoanalitikus modell (lelki apparátus, tudattalan, konfliktus, a szorongás és a védekezés dinamikus elmélete)
2. S.Freud elméletének fejlődése (affektus-trauma modell, topográfiai és strukturális modell)
3. A gyermekkori szexuális fejlődés ösztönmodellje (pszichoszexuális szakaszok)
4. A Freud fejlődési vonalainak fogalma - a regresszió szerepe az egészséges fejlődésben
5. A Budapesti Iskola - Ferenczi nyelvzavar fogalma, traumaelmélete - Hermann, Bálint
6. M.Mahler elmélete a korai fejlődésről, a szeparáció-individuáció folyamata, az anya szerepe
7. D.Winnicott elmélete az anya-gyermek kapcsolatáról - az átmeneti tárgy szerepe és a self-fejlődés
8. A mentalizáció elmélete (Gergely-Watson) (érzelemszabályozás, mentalizáció, reflektivitás)
9. A pszichoanalitikus pszichoterápia alapfogalmainak fejlődése, a terápiás kapcsolat változásai

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:**Kötelező irodalom:**

- Mitchell, S. A. & Black, M. J. (2000): A modern pszichoanalitikus gondolkodás története. Animula, Budapest. (S.Freud: 19-45.o , A.Freud: 45-47.o ,M.Mahler:69-75.o ,Áttétel: 82-90.o , D.Winnicott:164-177.o ,Függetlenek: 177-183.o)
- Fonagy, P., Target, M. (2003) Pszichoanalitikus elméletek a fejlődési pszichopatológia tükrében. Gondolat Kiadó, Budapest, 2005. (S.Freud:52-76., A.Freud: 45-47.o , M.Mahler:119-131.o , Bowlby: 287-314.o , D.Stern:320-29. , Fónagy-Target: 334-349. o)

Ajánlott irodalom:

- Ferenczi, S. (1933): Nyelvzavar a felnőttek és a gyermek között. In. Buda Béla (szerk.) A pszichoanalízis és modern irányzatai. Gondolat Kiadó, 1971. 215-228.
- Freud,A. (1994) I. A gyermekkor pszichoanalitikus szemlélete: közvetett és közvetlen vizsgálat. III. A normalitás megállapítása a gyermekkorban. In.: Normalitás és patológia a gyermekkorban. Animula, Budapest.
- Mahler: Az embergyerek pszichológiai születése. Mikor jelenik meg a pszichológiai én? In: Kulcsár Zsuzsa: Korai személyiségfejlődés és énfunkciók. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1
- Haynal, A. (1996): Viták a pszichoanalízisen belül. Cserépfalvi Kiadó, Budapest.
- Tényi, T. (1999) Pszichoanalitikus fejlődéslélektan. Pszichoterápia, 8 (3), 189-203.
- Winnicott, D. W. (1971) Játsszás és valóság. Animula, 1999.
- Winnicott, D. W. (1964.) Kisgyermek, család, külvilág. Animula, 2000.
- Halász, A. (1999) A csecsemő-megfigyelés terápia-elmélete és hatása a pszichoanalízisre. In.: Lust I. (szerk.) Pszichoanalízis és kultúra. Animula, Budapest, 1999.
- Vikár Gy. A pszichoanalízis „ Budapesti Iskolá”-ja In: Vikár Gy. Gyógyítás és öngyógyítás. Magvető Kiadó, Budapest, 1984.

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: Csecsemő megfigyelés I. Angol neve: Infant Observation I. Német neve: Säuglingsbeobachtung I. Kódja: MIKOISCK019_1M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó Oktatók neve, beosztása: Dr. Németh Tünde Góczán-Szabó Ildikó Prónay Beáta Dr. Danis Ildikó</p>					
Tantárgyfélév: 1./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 20 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 6
Tantárgy felvételének előkövetelménye : -					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
<p>Tantárgy célkitűzése: A csecsemő-megfigyelés szempontjainak elsajátítása, egészséges csecsemő viselkedésének és az anya- gyermek interakciók megfigyelése</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A résztvevő megfigyelés technikájába való bevezetés: a mozgás, manipuláció, beszédfejlődés, játék, étkezés, gondozás megfigyelése videotechnikával a csecsemő és kisgyermek otthoni környezetében. A szabad megfigyelés gyakorlása, mely tartalmazza a kontroll, a határok, a kommunikáció elemeinek és az érzelmi kifejeződésének a leírását.</p> <p>Témakörök:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bevezetés: Interakció elemzés szempontjai, videó demonstráció: Megfigyelési módszerek elméleti alapjai. - Két interakció (étkezés, játék) videóra rögzítése, dokumentálása: otthoni munka - Megbeszélés kiscsoportban: videodemonstráció és megbeszélés 					
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A résztvevő csecsemőmegfigyelés alapjainak elsajátítása, a videóval segített csecsemőmegfigyelés kivitelezése egészségesen fejlődő gyerekek és szüleik esetében, a felvételek többszempontú elemzése, jegyzőkönyv készítése, és az elemzések felhasználása a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációs munkában 					
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: Egy egészséges csecsemő viselkedéséről és az anya-gyermek interakcióról készített videók bemutatása, jegyzőkönyvezése</p>					
<p>Jelenléti kötelezettség: Távmaradás pótlásának lehetősége, ha van: otthon végzett munka a gyakorlaton elhangzott szempontok szerint, csoportvezetővel való konzultáció</p>					
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a szemináriumokon való aktív részvétel és a gyakorlati feladat elvégzése Gyakorlati munka egytől ötig terjedő skálán való értékelése</p>					
Vizsgakövetelmények: -					

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalmak:

- Stern, D. (1985): A csecsemő személyközi világa. Animula Kiadó, Budapest, 2002. A „megfigyelt” és a „klinikai” csecsemő – a csecsemőkori fejlődés megközelítésének eltérő perspektívái.
- Halász A. (1998) Csecsemőmegfigyelés – csecsemőkutatás. Pszichoterápia, VII/6
- Rajnik M. (2010): A csecsemőmegfigyelés szerepe a pszichoterápiákban. Hámori E. (szerk.): Kutatás és terápia metszéspontjai – a várandósságtól a felnőttkorig. PPKÉ BTK. Piliscsaba.

Ajánlott irodalmak:

- Megfigyelés – Pikler Lóczy Társaság Kiadványa
- Ney K., Szöllősi Á., Fenes D., Gervai J. (2005). Megfigyelés természetes környezetben: szülőgyerek interakciók finomelemzése az Observer Video-Pro program segítségével. Alkalmazott Pszichológia, VII/4, 38-48.
- Szokolszky Á. (2004) A természetes megfigyelés. In Kutatómunka a pszichológiában. Osiris, Budapest. 420-450.
- Szokolszky, Á. (2004) Az esettanulmány. In Kutatómunka a pszichológiában. Osiris, Budapest. 492-506.
- Bick E. (1964) Notes on infant observation in psychoanalytic training. Int J Psycho-Analysis 45, 558-566.

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: Alkalmazott kötődés elmélet Angol neve: Applied attachment theory Német neve: Angewandte Bindungstheorie Kódja: MIKOISCK006_1M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó Oktatók neve, beosztása: Dr. Danis Ildikó</p>					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 7
<p>Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK001_1M A kora gyermekkori fejlődés pszichológiai modelljei MIKOISCK002_1M A szülővé válás társadalmi és pszichológiai aspektusai</p>					
<p>További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -</p>					
<p>Tantárgy célkitűzése: A korai kötődés kutatási irányvonalainak és eredményeinek bemutatása, gyakorlati következtetések levonása</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A kora gyermekkori regulációs zavarai gyakran összefüggnek a gyermek és a szülők között kialakuló érzelmi kötődési kapcsolatok minőségével, mely a kötődés elmélet tárgyát képezi. A kötődés elmélet egyértelműen az elmúlt évtizedek legjelentősebb és legígéretesebb koncepcióihoz tartozik, melynek gyakorlati relevanciája ma már vitathatatlan a pszichológiai, a pedagógiai és az orvosi szakterületeken. Napjaink terápiás tudományos vizsgálatainak eredményei is megerősítik azt a felfogást, miszerint az intervenciók sikere nagymértékben függ a kliensekkel létrejött érzelmi kapcsolatok minőségétől is. Ez a gyakorlat számára hasznos elmélet a továbbképzési tananyag fontos része azzal a céllal, hogy megismertesse a hallgatókat a kötődési elmélet alaptéziseivel, a kapcsolatok kialakulásával és minőségével csecsemő- és kisgyermekkorban, valamint a felnőtt kötődési reprezentációval. Az elméleti megfontolások gyakorlatban való alkalmazása is hangsúlyt kap. Az Idegen Helyzet Teszt vizsgálati módszer is bemutatásra kerül és videó demonstráción keresztül sor kerül az anya-gyermek kötődési típusok megfigyelésére.</p>					
<p>Témakörök:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A kötődési elmélet: korai kötődés, óvodáskori és felnőtt kötődés: a kötődéselmélet alapjai, vizsgálati metódusok, a kötődési kategóriák bemutatása - A kötődési biztonság háttere, lehetséges magyarázatok: a biológiai és környezeti háttértényezők bemutatás - Kötődés és tanulás, későbbi következmények: későbbi kognitív és szociális fejlődés megalapozása 					
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A kötődéselmélet ismerete és fő koncepcióinak alkalmazási készsége általános fejlődési kérdések és gyerekcsoportok szükségleteinek megítélésében - A kötődéselmélet ismerete és fő koncepcióinak alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében, a szenzitív szülőség és biztonságos kötődés elősegítésében 					
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:</p>					

-
<p>Jelenléti kötelezettség: Távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval</p>
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése</p>
<p>Vizsgakövetelmények: Szóbeli kollokvium Tételsor vagy témakörök leírása</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kötődési elmélet születése: előzmények, tapasztalatok. Bowlby és Ainsworth munkássága, fő tézisei. 2. A kötődés mechanizmusa: a viselkedéses rendszerek dinamikus egyensúlya. A gyermeki és a gondozói rendszerek egymásra hangolódása az interakciók révén; a kötődési kapcsolat alakulásának folyamata. 3. Kötődési típusok mérése csecsemőkorban. Az Idegen Helyzet Teszt. Kötődési típusok és jellemzőik. 4. A kötődési biztonság (a négy típus: biztonságos, elkerülő, rezisztens, dezorganizált) háttere I. A gondozói viselkedés különbségeinek hatása. 5. A kötődési biztonság (a négy típus: biztonságos, elkerülő, rezisztens, dezorganizált) háttere II. A gyermeki és tágabb környezeti tényezők hatásai. 6. Kötődés, szeparációk, nem-anyai gondozás. A rendszeres és a tartós szeparáció hatásai a kötődési reprezentáció alakulására. 7. Kötődési zavarok – klinikai kategóriák. 8. Kontinuitás és diszkontinuitás a kötődésben. A felépülés lehetőségei. Transzgenerációs folyamatok és ezek mérési lehetőségei. Intervenciók az életút során. 9. Tévhitek a kötődéssel kapcsolatban. (Órán és irodalomban elhangzottak + saját tapasztalatból származó, az ismeretanyag alapján megkérdőjelezhető „hiedelmek” tisztázása)
<p>Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hámori, E. (2015) A kötődéselmélet perspektívái. A klasszikusoktól napjainkig. Animula, Bp. • Hédervári-Heller É. (2008) Szülő-csecsemő konzultáció és terápia - A viselkedésszabályozás zavarai csecsemő és kisgyermekkorban. Animula, Bp. 46-65. • Tóth, I. (2011) Az érzelmi-társas kapcsolatok fejlődése: korai gondozás és kötődés. In: Danis-Farkas-Herszog-Szilvási (szerk) A génektől a társadalomig. A kora gyermekkori fejlődés szinterei. NCSSZI, Bp. • Tóth I., Gervai J. (2005) A kötődés minőségének mérése csecsemő-és óvodáskorban. Alkalmazott Pszichológia, 7, 14-26. <p>Ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Magyar Pszichológiai Szemle folyóirat Tematikus száma a Kötődésről: https://akademiai.com/toc/0016/72/1 • Bowlby, John: A biztos bázis. A kötődés-elmélet klinikai alkalmazásai. Animula, Budapest. 2009. • Cole, M., Cole, S.R. (2006) Fejlődéslélektan. Osiris, Bp. 248-259., 272-279., 291-292. • Danis I. (2008) A szülői és tágabb környezeti tényezők szerepe a szülővé válás folyamatában és a korai anya-gyermek kapcsolat kialakulásában. Doktori értekezés, ELTE, Bp.(részlet) • Fonagy, P., Target, M. (2005). Pszichoanalitikus elméletek. Budapest: Gondolat kiadó (a kötődési elméletről szóló részek). • Fonagy, P., Target, M., A kötődés és a reflektív funkció szerepe a szelf fejlődésében, Thalassa, 1998/1. • Gergely Gy., Watson, J. S.(1998) Szülői érzelmi tükrözés szociális biofeedback modellje. Thalassa 1998/1 • Gervai, J. (1997) A korai kötődés jelentősége a gyermek fejlődésében. In: Hidas Gy. (szerk.) A

megtermékenyítéstől a társadalomig. Dinasztia kiadó, Bp. 29-38.

- Hámori, E. 2005. Koraszülöttség és az anya-gyerek kapcsolat kezdete. Buktatók és korrekív lehetőségek a korai kapcsolat fejlődésében. Piliscsaba: Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar.
- Hédervári-Heller, É. 2006. A kötődélmélet klinikai relevanciája a kisgyermekkel és szüleikkel folytatott terápiás munkában. Serdülő és gyermekpszichoterápia. V. 1., 87-101.
- Lakatos, K., Gervai J. (2003) A korai kötődés neurobiológiai háttere. In: Pléh, Cs., Kovács, Gy., Gulyás, B. (szerk.) Kognitív idegtudomány. Osiris, bp., 326-342. o.
- Oates, J.M. (2010). Kötődési kapcsolatok. Fókuszban a kisgyermekkor 1. Bernard van Leer Foundation – NCSSZI.
- Novák, A., Lakatos, K. (2005) Atipikus anyai viselkedés elemzése: az AMBIANCE kódrendszer. Alkalmazott Pszichológia, VII/4, .
- Tóth I., Lakatos K., Gervai J. (2007) Az anyai viselkedés és a genetikai változatosság szerepe az első érzelmi kapcsolatok kialakulásában. In: Czigler, I., Oláh, A. (szerk.) találkozás a pszichológiával. Osiris, Bp. 149-168.o.

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: A korai fejlődés zavarai I. Angol neve: Disorders of early development I. Német neve: Störungen der frühen Entwicklung I. Kódja: MIKOISCK020_1M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó Oktatók neve, beosztása: Dr. Tory Vera Dr. Németh Tünde</p>					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
<p>Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK018_1M A korai fejlődés elméletei, modern fejlődéslelektan</p>					
<p>További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -</p>					
<p>Tantárgy célkitűzése: A korai fejlődést kizökkentő kedvezőtlen körülmények, atipikus fejlődési utak, regulációs és kötődési kapcsolattal összefüggő problémák</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A gyermek pszichoszociális és érzelmi fejlődését születéstől kezdve számos kedvezőtlen körülmény is befolyásolhatja. Ezek lehetnek többek között átélt stresszhelyzetek és különböző típusú traumák negatív hatásai, a korai kapcsolat indítása, a szülők pszichés állapota és saját gyermekkori tapasztalatai, esetleg az anya pszichés vagy pszichotikus megbetegedése és személyiségzavarai. Jelentős zavart okozhatnak a korai kapcsolat alakulásában a gyermek oldaláról jelentkező biológiai problémák, az időre, látható fogyatékossgal született csecsemők, az idő előtt érkezők és a látható ok nélkül vontatottan fejlődő csecsemők. Mindezen problémák nagymértékben előidézhetik a regulációs zavarok, a kötődési problémák megjelenését és manifesztációját. A szülő és a gyermek oldaláról, valamint a kapcsolati zavarokból adódó problémakörök feltérképezése és ezek gyakorlati megoldására irányuló lehetőségek ismeretanyagának az átadása ennek a tantárgynak a célja.</p>					
<p>Témakörök:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pszichoszomatikus problémák a kora gyermekkor idején: Pszichoszomatikus és neurológiai megbetegedések és ezek kezelési lehetőségei (orvosi, gyógytornászi, stb.). - Posztpartum depresszió, pszichotikus anyák: Szülői személyiségzavarok, pszichés és pszichotikus megbetegedések. - Magyarországi rizikócsoportok 					
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A pszichés és pszichoszomatikus problémák és betegségecsoportok jellemzőinek ismerete és azok alkalmazási készsége általános fejlődési kérdések, valamint szülő- és gyerekcsoportok szükségleteinek megítélésében - A pszichés és pszichoszomatikus problémák és betegségecsoportok jellemzőinek ismerete és azok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében, továbbküldés vagy team munka szükségességének megítélésében 					
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: -</p>					
<p>Jelenléti kötelezettség: Távolaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott</p>					

szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése
Vizsgakövetelmények: Szóbeli kollokvium Tételsor vagy témakörök leírása <ol style="list-style-type: none"> 1. Az anyaság állapotának, az anyai szenzitivitásnak és az intuitív szülői viselkedésnek a jelentősége a koragyerekkori fejlődésben 2. A szülő-csecsemő interakció bemutatása és jelentősége 3. A koraszülött csecsemő és családjának rizikótényezői a regulációs zavarok kialakulására 4. „Goodness of fit” jelentősége rizikócsaládoknál, Regulációs zavarok kezelésének prognózisát befolyásoló tényezők 5. Szülő-csecsemő konzultáció hazai és nemzetközi helyzete 6. A perinatális periódus pszichés betegségeiről általában (etiológia, rizikótényezők, epidemiológia) 7. Post partum Blue és Post partum pszichózis 8. Post partum depresszió 9. A PMS jelentősége a perinatális pszichés zavarokban 10. Személyiségzavarok (definíció, etiológia, diagnózis)
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Hámori Eszter (2013). Rizikófaktorok, adaptáció és reziliencia a korai fejlődésben – a koraszülöttség a fejlődési pszichopatológia modelljében Magyar Pszichológiai Szemle 68. 1. 7-22. • Erős – Hajós (2010). A premenstruális szindróma és a szülés utáni depresszió felismerése és megelőzési lehetőségei. OGYEI • DSM V-ből: Premenstruális diszfóriás zavar: 625.4, Nem meghatározott depresszív zavar: 311, szülés körüli peripartum kezdettel • Hartmann, H.-P. 2003. Anyák és gyermekek együttes kórházi pszichiátriai kezelése. Országos Gyermekegészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 42-55. • Albert K – Rigó A. (2015) A menstruáció rendellenességei: premenstruális zavarok és rendellenes vérzés. In: Pápay, N. –Rigó A. (szerk) Reprodukív egészségpszichológia. ELTE Eötvös Kiadó, Bp., 13-40. • Török Zs. (2015) Posztpartum depresszió. In: Pápay, N. –Rigó A. (szerk) Reprodukív egészségpszichológia. ELTE Eötvös Kiadó, Bp., 109-132.
Ajánlott irodalom: <ul style="list-style-type: none"> • Borbély Sjoukje: A szülők és mi. Budapesti Korai Fejlesztő Központ 2012. • Hámori E. szerk. (2010). Kutatás és terápia metszéspontjai – várandósságtól a felnőttkorig PPKE Bölcsészettudományi Kar Piliscsaba • Joachim Bauer (2010). Miért érzem azt, amit te? Ursus Libris • Regina Pally (2000). Az agy-lélek kapcsolat. Animula. • Nyitrai Erika (2011). Az érintés hatalma. Kulcslyuk Kiadó • Danis I., Gervai J. (2007). Környezeti rizikó: életeseemények felmérése. Család, gyermek, ifjúság, 15, 14-20. • Hámori, E. 2005. Koraszülöttség és az anya-gyerek kapcsolat kezdete. Buktatók és korrekatív lehetőségek a korai kapcsolat fejlődésében. Piliscsaba: Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar. • Konferencia a Perikonceptcionális Egészségről és a Veleszületett Rendellenességek Megelőzéséről – Absztrakt kötet 2010, OGYEI • III. Családbarát Kiadvány (1997) A várandós gondozás, a szülészeti és az újszülött ellátás helyes eljárásai

- XI. Családbarát Kiadvány (2009) Mi tehetünk? – Pszichés zavarok a perinatális időszakban
- Dr. Kovácsné Dr. Török Zs. (2010) Szüléshez társuló pszichiátriai zavarok. Oriold és Tsa., Bp.
- Lábadi Beatrix – Varró-Horváth Diána (2013). A közös figyelem fejlődése és zavarai Magyar Pszichológiai Szemle 68. 1. 39-55.
- Gergely György (1996). „Hoppá!” avagy az eszmélkedés lélektana: a szociális tükrözés szerepe az öntudat és az önkontroll kialakulásában. Pszichológia (16), 4, 361-382.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar
Mentálhigiéné Intézet
**„Integrált szülő-csecsemő konzultáció (© Hédervári-Heller és Németh)”
szakirányú továbbképzési szak**

Tárgy neve: Csecsemő megfigyelés II.

Angol neve: Infant Observation II.

Német neve: Säuglingsbeobachtung II.

Kódja: MIKOISCK019_2M

Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység):

Dr. Danis Ildikó

Oktatók neve, beosztása:

Dr. Németh Tünde

Góczán-Szabó Ildikó

Koller Éva

Prónay Beáta

Dr. Danis Ildikó

Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 30 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 8
-------------------------------------	---	--	-------------------------------------	----------------------------	---------------------

Tantárgy felvételének **előkövetelménye:**

MIKOISCK005_1M Csecsemő megfigyelés I.

MIKOISCK018_1M A korai fejlődés elméletei, modern fejlődéslelektan

További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -

Tantárgy **célkitűzése:**

A csecsemő-megfigyelés szempontjainak elsajátítása, a regulációs zavarok megfigyelése, bevezetés az első interjú és anamnézis felvétel, valamint a videófelvétel készítés és értelmezés gyakorlatába

Tantárgy **tematikájának** (tananyag) leírása:

A kurzus keretében a Megfigyelés I. tapasztalatai alapján újabb csecsemő-szülő interakciók megfigyelésére kerül sor, de most már a klasszikus regulációs problémák kerülnek fókuszba. Bevezetésre kerülnek a konzultációs / terápiás keretek, az első interjú és az anamnézisleírás, illetve a videókészítés és elemzés gyakorlata.

Témakörök:

- Több klasszikus regulációs zavar (sírás, alvási, etetési-gyarapodási zavarok) megfigyelése órarendi keretben
- Megbeszélés kiscsoportban
- A konzultációk indításának támogatására feldolgozásra kerülnek a konzultáció kezdeti folyamatai (első interjú, anamnézis felvétel) és a terápiás keret.
- Saját videó készítése klasszikus regulációs zavar (sírás, alvási, etetési-gyarapodási zavarok) megfigyelése és elemzése céljából, konzultáció indítása.
- Kiscsoportos interjú

A tantárgy során **megszerzett készségek és kompetenciák:**

- A résztvevő csecsemőmegfigyelés alapjainak elsajátítása, a videóval segített csecsemőmegfigyelés kivitelezése regulációs zavart mutató gyerekek és szülei esetében, a felvételek többszemponú elemzése, jegyzőkönyv készítése, és az elemzések felhasználása a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációs munkában

Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:

Megoldandó feladatok száma: Egy regulációs nehézségekkel küzdő csecsemő viselkedéséről és az anya-gyermek interakcióról készített videó jegyzőkönyvezése, első interjú, anamnézis bemutatása.

<p>Jelenléti kötelezettség: Távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van: otthon végzett munka a gyakorlaton elhangzott szempontok szerint, csoportvezetővel való konzultáció</p>
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a szemináriumokon való aktív részvétel és a gyakorlati feladat elvégzése Gyakorlati munka egytől ötig terjedő skálán való értékelése</p>
<p>Vizsgakövetelmények: -</p>
<p>Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalmak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stern, D. (1985): A csecsemő személyközi világa. Animula Kiadó, Budapest, 2002. A „megfigyelt” és a „klinikai” csecsemő – a csecsemőkori fejlődés megközelítésének eltérő perspektívái. • Halász A. (1998) Csecsemőmegfigyelés – csecsemőkutatás. Pszichoterápia, VII/6 • Rajnik M. (2010): A csecsemőmegfigyelés szerepe a pszichoterápiákban. Hámori E. (szerk.): Kutatás és terápia metszéspontjai – a várandósságtól a felnőttkorig. PPKÉ BTK. Piliscsaba. • A pszichoterápia tankönyve szerk. Szőnyi, G.; Füredi J. Medicina 2000. 1.2. A terápiás folyamat szakaszai p. 53-126. <p>Ajánlott irodalmak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megfigyelés – Pikler Lóczy Társaság Kiadványa • Ney K., Szöllősi Á., Fenes D., Gervai J. (2005). Megfigyelés természetes környezetben: szülő-gyerek interakciók finomelemzése az Observer Video-Pro program segítségével. Alkalmazott Pszichológia, VII/4, 38-48. • Szokolszky Á. (2004) A természetes megfigyelés. In Kutatómunka a pszichológiában. Osiris, Budapest. 420-450. • Szokolszky, Á. (2004) Az esettanulmány. In Kutatómunka a pszichológiában. Osiris, Budapest. 492-506. • Bick E. (1964) Notes on infant observation in psychoanalytic training. Int J Psycho-Analysis 45, 558-566. • Unoka, Zs., Purebl, Gy., Túry, F., Bitter, I. (szerk) 2012 A pszichoterápia alapjai. Semmelweis Kiadó. Budapest 15-39., 49-59., 188.

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: Regulációs zavarok a csecsemő- és kisgyerekkorban Angol neve: Regulatory disorders in infancy and early childhood Német neve: Regulationsstörungen im Säuglings- und Kleinkindalter Kódja: MIKOISCK008_1M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs János Oktatók neve, beosztása: Dr. Németh Tünde Prof. Dr. Hédervári-Heller Éva</p>					
Tantárgyfélév: 2./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 20 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 8
<p>Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK018_1M A korai fejlődés elméletei, modern fejlődéslelektan MIKOISCK004_1M Pszichoanalitikus fejlődéspszichológia</p>					
<p>További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -</p>					
<p>Tantárgy célkitűzése: A korai fejlődés során jelentkező regulációs zavarok definíciójának, a normától való elkülönítésének, megjelenésének lehetséges okainak és a gyógyítás megoldási lehetőségeinek bemutatása</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A csecsemők és kisgyermek egy bizonyos hányada olyan viselkedési problémákat mutat, melyek intenzitásukban és tartósságukban eltérnek az átlagtól. Kutatók becslése alapján a csecsemők mintegy 5-10%-ánál alakul ki vagy már születéstől fogva vannak jelen regulációs problémák. Regulációs zavar alatt a csecsemők és kisgyermek állapotainak, magatartásának és testi fejlődésének szabályozási nehézségeit értjük. Ezek a zavarok az első két életévben leggyakrabban erőteljes sírás, krónikus nyugtalanság, alvászavar, táplálkozási és gyarapodási rendellenességek, a zavart szülő-gyermek kötődése, a testvérek közötti rivalizálás, a dacos ellenkezés, az elvástól való félelem és a kontrol nélküli dühkitörések formájában mutatkozhatnak. Ezen problémák definíciója, a normától való elkülönítése, megjelenésének lehetséges okai és a gyógyítás megoldási lehetőségeinek az ismertetése a tantárgy célja.</p>					
<p>Témakörök: - Klasszikus regulációs kórképek és differenciáldiagnosztikájuk</p>					
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A kora gyermekkori érzelem- és viselkedésszabályozási (regulációs) zavarok ismerete és azok alkalmazási készsége általános fejlődési kérdések és gyerekcsoportok szükségleteinek megítélésében - A kora gyermekkori érzelem- és viselkedésszabályozási (regulációs) zavarok ismerete és azok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében - A korai regulációs zavarok felismerése és megoldásuknak segítése speciális konzultációs technikákkal 					
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: -</p>					
<p>Jelenléti kötelezettség: Távmaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval</p>					
<p>Félévvégi alírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi alírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel</p>					

Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése

Vizsgakövetelmények: Szóbeli kollokvium

Tételsor vagy témakörök leírása

1. Regulációs zavarok kialakulását befolyásoló tényezők (család, egészségmutatók, szociális tényezők)
2. Regulációs zavarok definíciója, előfordulási gyakorisága, rizikófaktorai – anya és gyermek oldalról
3. Regulációs zavarok anamnézise
4. A csecsemő viselkedési állapotai és a reguláció zavarhoz sorolt kórképek
5. A sírásról általában, az excesszív sírás definíciója
6. Excesszív sírás okai és a korrekció lehetőségei
7. Etetésről általában, etetési problémák 6 hó előtt és után
8. Étkezési zavarokkal való bánásmód
9. Csecsemőkori alvás jellemzői, az alvászavarokról általában
10. Alvászavarokkal való bánásmód
11. Konzultáció, a konzultáció keretei, pszichoterápia, a terápiás ülés
12. A terápiás folyamat, a terápia szakaszai
13. Interszubjektivitás, tudatelmélet

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Hédervári-Heller É. (2008) Szülő-csecsemő konzultáció és terápia - A viselkedésszabályozás zavarai csecsemő és kisgyermekkorban. Animula, Bp.
- Hédervári-Heller, É. 2003. Szülő-csecsemő/kisgyermek tanácsadás és terápia: Adatok és tapasztalatok a Frankfurt am Main-i egyetemi klinika szülői tanácsadó részlegéről. Országos Gyermekegészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 73-87.
- Vikár Gy., Vikár A. (2001) Dinamikus gyermekpszichiátria. Medicina. 39-48.

Ajánlott irodalom:

- Hédervári-Heller Éva, Németh Tünde (2011) Alkalmazkodj a világhoz! – az újszülött és a csecsemő alkalmazkodása. In: Danis, I., Farkas, M., Herczog, M., Szilvási, L. (szerk.)(2011). Biztos Kezdet Kötetek II.: A kora gyermekkori fejlődés természete: fejlődési lépések és kihívások. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest, 68-101.
- Németh, T. (2012) A kora gyermekkori regulációs zavarok. Gyermekgyógyászat, 63(6), 332-335.
- Stern, D. (2002) Az anyaság állapota. Animula, Bp.
- Stern, D. (2002) Egy baba naplója. Animula, Bp.
- Cramer, B.; Palacio-Espasa, F. (2012) A baba-mama pszichoterápiák gyakorlata. Módszertani és esettanulmányok. Medicina, Bp.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: A korai fejlődés zavarai II. Angol neve: Disorders of early development II. Német neve: Störungen der frühen Entwicklung II. Kódja: MIKOISCK020_2M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó Oktatók neve, beosztása: Góczán-Szabó Ildikó Prónay Beáta Dr. Németh Tünde					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 3
Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK018_1M A korai fejlődés elméletei, modern fejlődéslelektan MIKOISCK020_1M A korai fejlődés zavarai I.					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A korai fejlődést kizökkentő kedvezőtlen körülmények, atipikus fejlődési utak, regulációs és kötődési kapcsolattal összefüggő problémák					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A kurzus célja, többirányú. Mind a gyermeki mind a szülői, mind a kapcsolati tényezők mentén érintjük az optimálistól eltérő korai fejlődési időszak sajátosságait, lehetséges következményeit. Jelentős zavart okozhatnak a korai kapcsolat alakulásában a gyermek oldaláról jelentkező biológiai problémák: az időre, látható fogyatékossgal született csecsemők, az idő előtt érkezők, és a látható ok nélkül vontatottan fejlődő csecsemők. Az elsődleges gondozó (általában az anya) sajátos nevelési és gondozási igényű gyermeke állapotára adott reakcióinak hátterében összetett pszichodinamikai folyamatok húzódnak, ezért olyan általánosabb témák specifikus megjelenési formáit is érintjük, mint pl. krízis, trauma, veszteség, gyász, a speciális élethelyzetben megjelenő rizikófaktorok, protektív mechanizmusok, megküzdés, reziliencia, poszttraumás növekedés stb. Megvizsgáljuk azt az élethelyzetet is, melyben fogyatékos a szülő. Mindezeket a sajátos, nehezített élethelyzeteket a kapcsolat tükrében értelmezzük, elsősorban a szülő-gyermek interakciók mentén, de a család kapcsolati rendszerébe ágyazottan. A kurzus során a hallgatók lehetőséget kapnak a fenti témák elméleti ismeretének elmélyítésére, gyakorlati példák (esetek) ismeretére, valamint a sajátos élethelyzethez való attitűdjük önreflexiójára.					
Témakörök: - Atipikus (megkésett és eltérő) fejlődésű gyermekek - Magyarországi rizikócsoportok					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: - Az atipikus kora gyermekkori fejlődés lényeges jellemzőinek, a gyermekre, szülőre és a kapcsolatukra ható következményeinek ismerete és azok alkalmazási készsége általános fejlődési kérdések és gyerekcsoportok szükségleteinek megítélésében - Az atipikus kora gyermekkori fejlődés lényeges jellemzőinek, a gyermekre, szülőre és a kapcsolatukra ható következményeinek ismerete és azok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében, továbbküldés vagy team munka szükségességének megítélésében					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa:					

-
<p>Jelenléti kötelezettség: Távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval</p>
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése</p>
<p>Vizsgakövetelmények: Szóbeli kollokvium Tételsor vagy témakörök leírása</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az életciklus szemlélet és a fogyatékos gyermeket nevelő családok 2. A sajátos fejlődés felismerése 3. Diagnózisközlés 4. Testvérhelyzet - fogyatékos a testvérem; a sajátosan fejlődő gyermek testvérenek helyzete a szülők szemszögéből 5. Trauma, gyászfolyamat és megküzdés eltérő fejlődés, sérülés gyanúja, fogyatékoság esetén 6. Korai intervenció és a megkésett, eltérő fejlődésű, fogyatékos gyermek helye a rendszerben 7. Az autizmus spektrumzavar (ASD) és a spektrumba tartozó gyermek szüleinek életminősége, a regulációs zavarok határesetei 8. A regulációs zavarok és a fogyatékosággal élő szülők (IKZ és látássérült)
<p>Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Borbély S. (2007) A fogyatékos ember családja. In A Fecske Szolgálat kézikönyve. Kézenfogva Alapítvány. Budapest.54-82.o. • Borbély S. (2015) A nevelési tanácsadás mint a korai intervenció fontos területe. Gyermeknevelés. (3) 2:187-202. o. • DSM –5 Diagnosztikai Klasszifikációs Rendszer, Oriold és Társai Kiadó, 2016 • Fonyó I. – Pajor A. (2000) Fejezetek a konzultáció pszichológiájának témaköréből. ELTE BGGYK 237-259 • Garai, D. , Kovács, L. (2014) Másképp működnek-e a fogyatékos gyermeket nevelő családok? A családi működés sajátosságai sérült gyermekek családjában. Magyar Pszichológiai Szemle 69(1):235-262 • Hámori E. (1999) A fogyatékos gyermek élményvilága. Thalassa (10) 1: 39-57. o. http://imago.mtapi.hu/a_folyoirat/e_szovegek/pdf/(10)1999_1/039-57_hamori.pdf • Hámori E. (2005) Koraszülöttség és az anya-gyerek kapcsolat kezdete. PPKE BTK. Piliscsaba. 9-33.o. • Hámori Eszter (2013). Rizikófaktorok, adaptáció és reziliencia a korai fejlődésben – a koraszülöttség a fejlődési pszichopatológia modelljében Magyar Pszichológiai Szemle 68. 1. 7-22. • Hídvégi M. (1995) Az értelmi fogyatékos gyermekek családi helyzete és megsegítésük lehetőségei. In Zászkaliczky P. (szerk.) "...önmagában véve senki sem..." Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola. Budapest. p. 257-276. • Kereki J. – Szvatkó A. (2015) A kora gyermekkori intervencióra valamint a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás pedagógiai szakszolgálati tevékenységi területre kifejlesztett protokoll. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft, Budapest. • http://www.pedagogiai-szakszolgalat.hu/files/dokumentumok/kora_gyermekkori-intervencio-gyogypedagogiai-tanocsados-korai-fejlesztos-oktatos-gondozas-szakszolgalati-protokoll.pdf • Lányiné E.A. (2007) A Fogyatékosággal élő ember fejlődéslélektani megközelítése. In A Fecske Szolgálat kézikönyve. Kézenfogva Alapítvány. Budapest. 43-52.o. • Török Zs. (2015) A perinatális veszteségélmény pszichológiája. In Pápay N. és Rigó A. (szerk.) Reprodukív egészségpszichológia. ELTE Eötvös Kiadó. Budapest 87-109.o. • Vinnai B. (2016) Egy vak asszony anyasága. Szakdolgozat. BGGYK

Ajánlott irodalom:

- Balázs J., Miklósi M. szerk. (2015): A gyermek és ifjúkor pszichés zavarainak tankönyve Semmelweis Kiadó
- Borbély Sjoukje: A szülők és mi. Budapesti Korai Fejlesztő Központ 2012.
- Hámori E. (1999) A fogyatékos gyermek élményvilága. Thalassa (10) 1: 39-57. o. [http://imago.mtapi.hu/a_folyoirat/e_szovegek/pdf/\(10\)1999_1/039-57_hamori.pdf](http://imago.mtapi.hu/a_folyoirat/e_szovegek/pdf/(10)1999_1/039-57_hamori.pdf)
- Hámori E. szerk. (2010). Kutatás és terápia metszéspontjai – várandósságtól a felnőttkorig PPKE Bölcsészettudományi Kar Piliscsaba
- Danis I., Gervai J. (2007). Környezeti rizikó: életesemények felmérése. Család, gyermek, ifjúság, 15, 14-20.
- Lábadai Beatrix – Varró-Horváth Diána (2013). A közös figyelem fejlődése és zavarai Magyar Pszichológiai Szemle 68. 1. 39-55.
- Gergely György (1996). „Hoppá!” avagy az eszmélkedés lélektana: a szociális tükrözés szerepe az öntudat és az önkontroll kialakulásában. Pszichológia (16), 4, 361-382.
- Németh T. – Daritsné R. É. – Jánosiné K. S. – Prónay B. – Danis I. (2016) A szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tevékenységének megjelenése és integratív szemlélete a pedagógiai szakszolgálat egyes területein. A lelki egészségvédelem lehetőségei a korai időszakban. Gyógypedagógiai Szemle 44: 91-108
- Prónay B. – Góczán-Szabó I. –Daritsné R. É. – Jánosiné K. S. – Németh T (2015) Korai reguláció, atipikus fejlődés és integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció. Gyógypedagógiai Szemle, 43: 1–13.

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: Bevezetés a szülő-csecsemő konzultációba és terápiás kezelésbe (EA) Angol neve: Introduction to parent-infant consultation and therapy (lecture) Német neve: Einführung in die Eltern-Säuglings- und Kleinkind Beratung und Therapie (Vorlesung) Kódja: MIKOISCK010_1M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó Oktatók neve, beosztása: Prof. Dr. Hédervári-Heller Éva</p>					
<p>Tantárgyfélév: 3./őszi</p>	<p>Meghirdetés gyakorisága: kétévente</p>	<p>Számonkérés: kollokvium</p>	<p>Óraszám: 15 elmélet</p>	<p>Jelleg: kötelező</p>	<p>Kredit: 7</p>
<p>Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK020_1M A korai fejlődés zavarai I. MIKOISCK008_1M Regulációs zavarok a csecsemő és kisgyermekkorban</p>					
<p>További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -</p>					
<p>Tantárgy célkitűzése: A regulációs zavarok kezelési lehetőségeinek, a szülő-csecsemő konzultáció módszertanának bemutatása</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció és terápia elméleti megközelítése sokirányú. Elmondhatjuk, hogy napjainkban legalább annyiféle koncepció létezik, mint amennyi elméleti irány a társadalomtudományokban fellelhető. Az elméletek legtöbbje két kategóriába sorolható: 1) pszichoanalitikusan orientáltak, vagy 2) interakcionistaak tekinthető. A tantárgy célja, a különböző elméleti alapokra épülő konzultációs irányzatok bemutatása mellett a szülő-csecsemő konzultáció és terápia alapfogalmainak, módszertani elemeinek és a dokumentációjának az elsajátítása. Az előadáson hallottak alapján a hallgatók a saját munkájuk gyakorlati részét készítik elő.</p>					
<p>Témakörök:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A konzultáció eszközei: A szülő-csecsemő konzultáció és terápia alapfogalmai és módszertani kérdései. - Kezelési technikák: videótechnika, interakció elemzés, visszajelzés, dokumentáció stb. - Beszédvezetés: A kommunikációs és beszédvezetési elméletek és technikák. 					
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációk irányzatainak ismerete, az integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció módszertanának és technikáinak ismerete és azok szemléletének alkalmazási készsége az általános mindennapi gyakorlatban, gyerekekkel és szülőkkel folytatott munkában - A szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációk irányzatainak ismerete, az integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció módszertanának és technikáinak ismerete és azok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében - A korai regulációs zavarok felismerése és megoldásuknak segítése speciális konzultációs technikákkal 					
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: -</p>					
<p>Jelenléti kötelezettség:</p>					

<p>Távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval</p>
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése</p>
<p>Vizsgakövetelmények: Szóbeli kollokvium Tételsor vagy témakörök leírása</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A spontán megfigyelés szempontjai és jelentősége a szülő-csecsemő konzultációs munkában 2. Az első interjú, anamnézis – Argelander 3. A terápiás kapcsolat aspektusai – non-direktív konzultáció 4. A regulációs zavar kezelésének eredete és elméleti háttere 5. A konzultáció módszerei és technikái 6. Az interakciós folyamatok megváltoztatására irányuló módszerek 7. A szülő-csecsemő konzultáció keretei, terápiás eljárás menete 8. A szülő-csecsemő konzultáció tartalma 9. A szülő-csecsemő konzultáció intervenciói elemei
<p>Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hédervári-Heller É. (2008) Szülő-csecsemő konzultáció és terápia - A viselkedésszabályozás zavarai csecsemő és kisgyermekkorban. Animula, Bp. • Hédervári-Heller, É. (2002) A család jelentősége az anya-csecsemő terápiás munkám alapján. Országos Gyermekkegészségügyi Intézet (szerk.): VIII. Családbarát konferencia, 61-67. • Stern, D. (2002). Az anyaság állapota. Budapest: Animula, 121-204. • Hédervári-Heller, É. 2003. Szülő-csecsemő/kisgyermek tanácsadás és terápia: Adatok és tapasztalatok a Frankfurt am Main-i egyetemi klinika szülői tanácsadó részlegéről. Országos Gyermekkegészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 73-87. • Hédervári-Heller É, Németh T. Alkalmazkodj a világhoz! - Az újszülött és a csecsemő alkalmazkodása. In: Danis I, Farkas M, Herczog M, Szilvási L (szerk.)(2011). Biztos Kezdet Kötetek II.: A kora gyermekkori fejlődés természete: fejlődési lépések és kihívások. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest pp 68–101. <p>Ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alpár Zs., Ingusz I. (1999) Alternatív pszichoterápia. Eredményeink az anya—csecsemő konzultáció gyakorlatában és próbálkozásaink a konzultációs szemlélet fejlesztésében. In: Fűzfa B. (szerk.) Süss fel nap. Pedagógus-továbbképzési módszertani és információs központ. • Halász Anna: A csecsemőkor pszichológiája, pszichopatológiája és terápiás megközelítése. In: Diagnosztikus Gyermekpszichológia, Medicina 2001, 19-53. o • Lukács Dénes (szerk.) (1996) Korai személyiségfejlődés és terápiás folyamat (e-könyv). Animula, Bp. • Frigyes, J., Molnár, J. 2003. A Hawa munkacsoport bemutatkozása. Országos Gyermekkegészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 92-100. • Halász, A. 2003. Félelem született. Egy csecsemő-konzultáció és szupervíziójának bemutatása. Országos Gyermekkegészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 112-118. • Lénárd K. (2004) A nyelvzavar-koncepció hermeneutikai értelmezése. Magyar Pszichológiai Szemle, 2004/3. • Lénárd K. (2004) Ferenczi kései írásainak újragondolása a kurrens fejlődésemleletek fényében. Pszichoterápia, 13/5. 283-291.

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: Bevezetés a szülő-csecsemő konzultációba és terápiás kezelésbe (GY) Angol neve: Introduction to parent-infant consultation and therapy (seminar) Német neve: Einführung in die Eltern-Säuglings- und Kleinkind Beratung und Therapie (Seminar) Kódja: MIKOISCK011_1M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó Oktatók neve, beosztása: Prof. Dr. Hédervári-Heller Éva</p>					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 5 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 2
<p>Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK019_2M Csecsemő megfigyelés II. MIKOISCK008_1M Regulációs zavarok a csecsemő és kisgyermekkorban</p>					
<p>További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -</p>					
<p>Tantárgy célkitűzése: A szülő-csecsemő konzultáció gyakorlatának bemutatása esetdemonstráció útján</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Az előadások anyagát a gyakorlatban alkalmazott videótechnika, a saját esetek bemutatása és szupervíziója, dokumentációs anyagai segítik elmélyíteni. Témakörök: - Esetek bemutatása, együttes elemzése</p>					
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációk irányzatainak ismerete, az integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció módszertanának és technikáinak ismerete és azok szemléletének alkalmazási készsége az általános mindennapi gyakorlatban, gyerekekkel és szülőkkel folytatott munkában - A szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációk irányzatainak ismerete, az integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció módszertanának és technikáinak ismerete és azok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében - A korai regulációs zavarok felismerése és megoldásuknak segítése speciális konzultációs technikákkal 					
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: részvétel az esetdemonstráció közös megbeszélésén</p>					
<p>Jelenléti kötelezettség: Távmaradás pótlásának lehetősége, ha van: otthon végzett munka a gyakorlaton elhangzott szempontok szerint, csoportvezetővel való konzultáció</p>					
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a szemináriumon való aktív részvétel Gyakorlati munka egytől ötig terjedő skálán való értékelése</p>					
<p>Vizsgakövetelmények: -</p>					
<p>Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalmak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hédervári-Heller É. (2008) Szülő-csecsemő konzultáció és terápia - A viselkedésszabályozás 					

zavarai csecsemő és kisgyermekkorban. Animula, Bp.

- Hédervári-Heller, É. (2002) A család jelentősége az anya-csecsemő terápiás munkám alapján. Országos Gyermek egészségügyi Intézet (szerk.): VIII. Családbarát konferencia, 61-67.
- Stern, D. (2002). Az anyaság állapota. Budapest: Animula, 121-204.
- Hédervári-Heller, É. 2003. Szülő-csecsemő/kisgyermek tanácsadás és terápia: Adatok és tapasztalatok a Frankfurt am Main-i egyetemi klinika szülői tanácsadó részlegéről. Országos Gyermek egészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 73-87.

Ajánlott irodalmak:

- Alpár Zs., Ingusz I. (1999) Alternatív pszichoterápia. Eredményeink az anya—csecsemő konzultáció gyakorlatában és próbálkozásaink a konzultációs szemlélet fejlesztésében. In: Fűzfa B. (szerk.) Süss fel nap. Pedagógus-továbbképzési módszertani és információs központ.
- Halász Anna: A csecsemőkor pszichológiája, pszichopatológiája és terápiás megközelítése. In: Diagnosztikus Gyermekpszichológia, Medicina 2001, 19-53. o
- Lukács Dénes (szerk.) (1996) Korai személyiségfejlődés és terápiás folyamat (e-könyv). Animula, Bp.
- Frigyes, J., Molnár, J. 2003. A Hawa munkacsoport bemutatkozása. Országos Gyermek egészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 92-100.
- Halász, A. 2003. Félelem született. Egy csecsemő-konzultáció és szupervíziójának bemutatása. Országos Gyermek egészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 112-118.
- Lénárd K. (2004) A nyelvzavar-koncepció hermeneutikai értelmezése. Magyar Pszichológiai Szemle, 2004/3.
- Lénárd K. (2004) Ferenczi kései írásainak újragondolása a kurrens fejlődéselméletek fényében. Pszichoterápia, 13/5. 283-291.

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: A kötődés elmélet alkalmazása a gyakorlatban Angol neve: Applying attachment theory in practice Német neve: Anwendung der Bindungstheorie in der Praxis Kódja: MIKOISCK021_1M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs János Oktatók neve, beosztása: Dr. Németh Tünde</p>					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 7
Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK006_1M Alkalmazott kötődés elmélet MIKOISCK008_1M Regulációs zavarok a csecsemő és kisgyermekkorban					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A kötődéselmélet gyakorlati alkalmazási területeinek bemutatása					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A tanegység célja azoknak az ismereteknek az elsajátítása, amelyek a kötődéselméletet annak gyakorlati területeivel kötik össze. Tárgyalásra kerülnek a kötődéselmélet alapján megérthető korai fejlődési zavarok, a kötődéselmélet pedagógiai vonatkozásai, valamint a kötődéselméletnek a gyermek-pszichoterápiás gyakorlatban alkalmazott szemlélete.					
Témakörök: A kötődés elmélet gyakorlati alkalmazási területei: - kötődési zavarok, - kötődés és terápia, - kötődés és nevelés, intézményes ellátás					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: - A kötődéselmélet alkalmazott területeinek (konzultáció / terápia, intézményes gyermeknevelés, napközbeni ellátás) megismerése, fő koncepcióinak alkalmazási készsége gyerekcsoportok szükségleteinek megítélésében - A kötődéselmélet alkalmazott területeinek (konzultáció / terápia, intézményes gyermeknevelés, napközbeni ellátás) megismerése, fő koncepcióinak alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében, a szenzitív szülőség és biztonságos kötődés elősegítésében mind a családban, mind pedig a napközbeni ellátás szinterein					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: -					
Jelenléti kötelezettség: Távmaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval					
Félévvégi alírá s, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi alírá s megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése					

Vizsgakövetelmények: Szóbeli kollokvium

Tételsor vagy témakörök leírása

1. Gondozás és nevelés: A nevelés típusai, módszerei feltételei
2. Szülő-gyerek szeparáció: Tapasztalatok a bölcsődei és a korábbi csecsemőotthoni gondozásról
3. A gyermekkori ellátó intézmények szerepe és lehetőségei a kötődés vetületében
4. Korai kötődés és a későbbi életúton jelentkező pszichés problémák kapcsolata.
5. Alkalmazott kötődélméleti keretek a konzulensi/terápiás kapcsolatban.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötődélmélet az intervenciós gyakorlatban - Pszichopatológia**Kötelező irodalom:**

- Bowlby, J. (2009/1988) A biztos bázis. A kötődélmélet klinikai alkalmazása. Animula kiadó, Budapest.
- Hédervári-Heller, É. (2008) A szülő-csecsemő konzultáció és terápia. Animula Kiadó. 4., 6., 7. fejezet.
- Hámori E. (2010) Klinikai zavarok és mentalizációs deficit – A kötődélméleti pespektíva II. Orvosképzés, LXXXV. Évf., 4. különszám. 374–379.
- Hámori E. (2006) A korai kapcsolat zavarai Oriold és Társai, 2,3,6,8,9 fejezet
- Génektől a társadalomig a kora gyermekkori fejlődés színterei. Biztos Kezdet Kötet I. 358-366.
- Családpolitika más-más szemmel. Szerk: Surányi, Danis, Herczog. Budapest 2010. 102-138.
- Hartmann, H. P. Anyák és gyermekek együttes kórházi pszichiátriai kezelése. OGYEI, MTA (Szerk.) IN: IX. Családbarát Konferencia, 42-45. o.
- Bölcsőde Családdal a kisgyermekéért, Családpolitikai füzetek, 1994. 15-29.o

Ajánlott irodalom:

- V. Reismann, M., Tardos, A. Ismerkedem a világgal, Gondolat, 1968.
- Pikler, E. Mit tud a baba, Medicina, 1976.
- Bálint, A. Gyermekszoba pszichológiája, Kossuth Könyvkiadó, 1990.
- Bálint, A. Anya és gyermek, Párbeszéd könyvek, 1990.
- A Bölcsődei Gondozás – nevelés Szakmai Szabályai – Módszertani Levél, Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, 2009
- Cole, Fejlődéslélektan, Osiris, 2003. 272-279 o.
- Myriam David, Geneviève Appel. Fejlődés – gondozás – nevelés 2. 50 éves a Lóczy, Pikler-Lóczy Társaság a Kisgyermekéért , Budapest, 1998
- Myriam David, Geneviève Appel. Fejlődés – gondozás – nevelés 3. A Lóczy, Pikler-Lóczy Társaság a Kisgyermekéért , Budapest, 1997
- Joachim Bauer. Miért érzem azt, amit te? Ursus Libris, 2010
- DSM–V Referencia Kézikönyv (2013). Oriold és Társa Kiadó, Budapest. Releváns részek.
- Fonagy, P., Target, M. (1998) A kötődés és a reflektív funkció szerepe a szelf fejlődésében. Thalassza, 9. évf. 1. szám, 5-44.o.
- Hámori E. (2010) Regulációs zavarok korai diagnosztikája. In.: Németh T. (szerk.): XII. Családbarát Konferencia – Pszichoszomatikus betegségek csecsemő és kisgyermekkorban. Országos Gyermekégeszségügyi Intézet, Budapest, 2010. 13–23.

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: Elhanyagolás, bántalmazás, trauma Angol neve: Neglect, abuse, trauma Német neve: Vernachlässigung, Missbrauch, Trauma Kódja: MIKOISCK013_1M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó Oktatók neve, beosztása: Dr. Danis Ildikó</p>					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 6
<p>Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK002_1M A szülővé válás társadalmi és pszichológiai aspektusai MIKOISCK020_1M A korai fejlődés zavarai I.</p>					
<p>További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -</p>					
<p>Tantárgy célkitűzése: Az elhanyagoló, bántalmazó szülői bánásmód gyermek- és felnőttkori következményeinek, a traumák hatásának és a feldolgozási lehetőségeinek bemutatása</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A tanegység célja a gyermekbántalmazás és a gyermeknevelés terén tapasztalható elhanyagolás problémakörének elméleti áttekintése. Tárgyalásra kerülnek az elhanyagolás és a gyermekbántalmazás pszichés implikációi, valamint azok a lehetőségek, amelyek célként fogalmazódhatnak meg a gyermekvédelem területén a gyermekbántalmazással és annak következményeivel való bánásmóddal kapcsolatban. Ezen kívül a kurzuson szó lesz a stresszteli életesemények, traumák, valamint a sikeres megküzdés és feldolgozás kérdésköreiről.</p> <p>Témakörök:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elhanyagolás, bántalmazás, trauma pszichológiai és gyermekvédelmi implikációi - Rizikócsoportok - A beavatkozás lehetőségei 					
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A rossz bánásmódról (elhanyagolás, bántalmazás) és a traumáról szóló ismeretek alkalmazási készsége szülő- és gyerekcsoportok szükségleteinek megítélésében, a rossz bánásmód felismerésében, a jelzési kötelezettség ellátásában és az intervenciók tervezésében interdiszciplináris szakértői teamben - A rossz bánásmódról (elhanyagolás, bántalmazás) és a traumáról szóló ismeretek alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében, a jelzési kötelezettség ellátásában és az esetek ellátásakor team munkában 					
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: -</p>					
<p>Jelenléti kötelezettség: Távmaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval</p>					
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése</p>					

Vizsgakövetelmények: Szóbeli kollokvium

Tételsor vagy témakörök leírása

1. Elhanyagolás - bántalmazás típusai, a felismerés problémái (fizikai, érzelmi)
2. Rizikó és védőfaktorok elhanyagolás és bántalmazás esetén
3. Bántalmazás gyermek- és felnőttkori következményei
4. Kötődés és bántalmazás
5. Elhanyagolás és bántalmazás a családban – gyermekvédelmi implikációk
6. Koragyermekkorai traumák – szülői traumák (poszttraumás stressz szindróma)
7. Intervenciós lehetőségek, megküzdés, feldolgozás

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Révész György: Szülői bánásmód-gyermekbántalmazás. ÚMK, 2004, Budapest. 89. oldalig
- Kuritárné Szabó Ildikó, Tisljár-Szabó Eszter (szerk.): Úgy szerettem volna, ha nem bántottak volna. A családon belüli gyerekkori traumatizáció: elmélet és terápia. Oriold és Társai Kiadó. Bp. 2015. 13-52.old.
- Judith Hermann: Trauma és gyógyulás. Háttér Kiadó, 2011 121-142.o.
- Révész Gy. 2013. A gyerekek alkalmazkodási stratégiái a rossz bánásmódhoz. Magyar Pszichológiai Szemle, 68, 1. 89-105.
- „Back up the children – Állj mellette!“ A traumatizált gyermekek támogatásának alapjai. (pdf)
- Dr. Herczog Mária – Dr. Kovács Zsuzsanna: A gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzése, felismerése és kezelése. Ogyei, 2004
- MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ - A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan. EMMI

Ajánlott olvasmányok:

- Bancroft, Lundy, Jay G. Silverman és Daniel Ritchie: Lehet-e jó apa a bántalmazó? – A partnerbántalmazás hatása a szülő-gyermek kapcsolatra. Háttér Kiadó – NANE Egyesület, 2013.
- Forward, Susan: Mérgező szülők. Hogyan szabaduljunk meg fájdalmas örökségünktől, és nyerjük vissza életünket? Háttér Kiadó, 2000
- Herczog Mária: Gyermekbántalmazás. 2007. Complex Kiadó, Budapest
- Hermann, Judith: Trauma és gyógyulás. Háttér Kiadó, 2011
- Lénárd Kata: Néhány gondolat a gyermekbántalmazásról. In: Fejlődéslélektani olvasókönyv. Szerk.: Bernáth –Solymosi. Tertia, 1997
- Lénárd Kata (2007) Trauma, emlékezés, kultúra. In.: Péley-Révész (szerk.) Autonómia és identitás. Pannonia Könyvek.
- Mihály Ildikó: Erőszak az iskolában (pdf)
- Ranschburg Jenő (2006): A meghitt erőszak. Saxum Kiadó Bt., Budapest.
- GYEREKEK ELLENI SZEXUÁLIS VISSZAÉLÉS - TÉNYEK, MEGELŐZÉS, TÁMOGATÁS. NANE (Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen) Egyesület. 2016
- MÓDSZERTANI SEGÉDLET - A gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekekkel szembeni szexuális visszaélések eseteire.
- <http://www.gyermekbantalmazas.hu/>

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: Szülő-csecsemő konzultáció a gyakorlatban I. Angol neve: Parent-infant consultation in practice I. Német neve: Eltern-Säuglings- und Kleinkind Beratung in der Praxis I. Kódja: MIKOISCK022_1M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó Oktatók neve, beosztása: Dr. Németh Tünde Góczán-Szabó Ildikó Koller Éva Dr. Danis Ildikó</p>					
Tantárgyfélév: 3./őszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 20 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 6
<p>Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK019_2M Csecsemő megfigyelés II. MIKOISCK008_1M Regulációs zavarok a csecsemő és kisgyermekkorban</p>					
<p>További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -</p>					
<p>Tantárgy célkitűzése: A szülő-csecsemő konzultáció gyakorlatának alkalmazása – saját esetvezetés</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A hallgatók a saját munkájuk gyakorlati részét készítik elő és közvetlen a kliensekkel végzett első konzulens, valamint terápiás tapasztalataikat mutatják be.</p> <p>Témakörök: - két eset (klasszikus regulációs zavar: sírás, alvási, etetési-gyarapodási zavarok) vezetése, dokumentálása (25ó) - csoportos szupervízió - kiscsoportos intervízió</p>					
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációk irányzatainak ismerete, az integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció módszertanának és technikáinak ismerete és azok szemléletének alkalmazási készsége az általános mindennapi gyakorlatban, gyerekekkel és szülőkkel folytatott munkában - A szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációk irányzatainak ismerete, az integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció módszertanának és technikáinak ismerete és azok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében - A korai regulációs zavarok felismerése és megoldásuknak segítése speciális konzultációs technikákkal - Az esetvezetések prezentációjának és írásos dokumentációjának készsége, csoportos szupervíziókon való tevékeny részvétel elsajátítása 					
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: két félév során összesen minimum három (félévenként minimum egy) eset jegyzőkönyvezése, csoportos szupervízióban bemutatása és megbeszélése</p>					
<p>Jelenléti kötelezettség: Távmaradás pótlásának lehetősége, ha van: otthon végzett munka a gyakorlaton elhangzott</p>					

szempontok szerint, csoportvezetővel való konzultáció
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a szemináriumon való aktív részvétel, jegyzőkönyvek leadása Gyakorlati munka egytől ötig terjedő skálán való értékelése
Vizsgakövetelmények: -
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalmak: <ul style="list-style-type: none"> • Hédervári-Heller É. (2008) Szülő-csecsemő konzultáció és terápia - A viselkedésszabályozás zavarai csecsemő és kisgyermekkorban. Animula, Bp. • Hédervári-Heller, É. (2002) A család jelentősége az anya-csecsemő terápiás munkám alapján. Országos Gyermek egészségügyi Intézet (szerk.): VIII. Családbarát konferencia, 61-67. • Stern, D. (2002). Az anyaság állapota. Budapest: Animula, 121-204. • Hédervári-Heller, É. 2003. Szülő-csecsemő/kisgyermek tanácsadás és terápia: Adatok és tapasztalatok a Frankfurt am Main-i egyetemi klinika szülői tanácsadó részlegéről. Országos Gyermek egészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 73-87. Ajánlott irodalmak: <ul style="list-style-type: none"> • Alpár Zs., Ingusz I. (1999) Alternatív pszichoterápia. Eredményeink az anya—csecsemő konzultáció gyakorlatában és próbálkozásaink a konzultációs szemlélet fejlesztésében. In: Fűzfa B. (szerk.) Süss fel nap. Pedagógus-továbbképzési módszertani és információs központ. • Halász Anna: A csecsemőkor pszichológiája, pszichopatológiája és terápiás megközelítése. In: Diagnosztikus Gyermekpszichológia, Medicina 2001, 19-53. o • Lukács Dénes (szerk.) (1996) Korai személyiségfejlődés és terápiás folyamat (e-könyv). Animula, Bp. • Frigyes, J., Molnár, J. 2003. A Hawa munkacsoport bemutatkozása. Országos Gyermek egészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 92-100. • Halász, A. 2003. Félelem született. Egy csecsemő-konzultáció és szupervíziójának bemutatása. Országos Gyermek egészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 112-118. • Lénárd, K. 2003. A nyelvzavar-koncepció egy lehetséges értelmezése. Országos Gyermek egészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 101-111.

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: Szülő-csecsemő konzultáció a gyakorlatban II. Angol neve: Parent-infant consultation in practice II. Német neve: Eltern-Säuglings- und Kleinkind Beratung in der Praxis II. Kódja: MIKOISCK022_2M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó Oktatók neve, beosztása: Dr. Németh Tünde Góczán-Szabó Ildikó Koller Éva Dr. Danis Ildikó</p>					
Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 25 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 7
<p>Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK011_1M Bevezetés a szülő-csecsemő konzultációba és terápiás kezelésbe GY MIKOISCK022_1M Szülő-csecsemő konzultáció a gyakorlatban I.</p>					
<p>További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -</p>					
<p>Tantárgy célkitűzése: A szülő-csecsemő konzultáció gyakorlatának alkalmazása – saját esetvezetés</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A hallgatók a saját munkájuk gyakorlati részét folytatják, és a kliensekkel végzett további konzulensi/terápiás tapasztalataikat mutatják be.</p> <p>Témakörök:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a két félév során összesen három eset, közte az államvizsgán is előadott eset (klasszikus regulációs zavar: sírás, alvási, etetési-gyarapodási zavarok) vezetése, dokumentálása (35ó) - csoportos szupervízióon való részvétel - kiscsoportos intervízió 					
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációk irányzatainak ismerete, az integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció módszertanának és technikáinak ismerete és azok szemléletének alkalmazási készsége az általános mindennapi gyakorlatban, gyerekekkel és szülőkkel folytatott munkában - A szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációk irányzatainak ismerete, az integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció módszertanának és technikáinak ismerete és azok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében - A korai regulációs zavarok felismerése és megoldásuknak segítése speciális konzultációs technikákkal - Az esetvezetések prezentációjának és írásos dokumentációjának készsége, csoportos szupervíziókon való tevékeny részvétel elsajátítása 					
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: a két félév során összesen minimum három (félévenként minimum egy) eset vezetése, jegyzőkönyvezése, csoportos szupervízióban bemutatása és megbeszélése</p>					
<p>Jelenléti kötelezettség:</p>					

<p>Távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van: otthon végzett munka a gyakorlaton elhangzott szempontok szerint, csoportvezetővel való konzultáció</p>
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a szemináriumon való aktív részvétel, jegyzőkönyvek leadása   Gyakorlati munka egytől ötig terjedő skálán való értékelése</p>
<p>Vizsgakövetelmények: -</p>
<p>Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalmak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hédervári-Heller É. (2008) Szülő-csecsemő konzultáció és terápia - A viselkedésszabályozás zavarai csecsemő és kisgyermekkorban. Animula, Bp. Megjelenés alatt • Hédervári-Heller, É. (2002) A család jelentősége az anya-csecsemő terápiás munkám alapján. Országos Gyermek egészségügyi Intézet (szerk.): VIII. Családbarát konferencia, 61-67. • Stern, D. (2002). Az anyaság állapota. Budapest: Animula, 121-204. • Hédervári-Heller, É. 2003. Szülő-csecsemő/kisgyermek tanácsadás és terápia: Adatok és tapasztalatok a Frankfurt am Main-i egyetemi klinika szülői tanácsadó részlegéről. Országos Gyermek egészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 73-87. <p>Ajánlott irodalmak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alpár Zs., Ingusz I. (1999) Alternatív pszichoterápia. Eredményeink az anya—csecsemő konzultáció gyakorlatában és próbálkozásaink a konzultációs szemlélet fejlesztésében. In: Fűzfa B. (szerk.) Süss fel nap. Pedagógus-továbbképzési módszertani és információs központ. • Halász Anna: A csecsemőkor pszichológiája, pszichopatológiája és terápiás megközelítése. In: Diagnosztikus Gyermekpszichológia, Medicina 2001, 19-53. o • Lukács Dénes (szerk.) (1996) Korai személyiségfejlődés és terápiás folyamat (e-könyv). Animula, Bp. • Frigyes, J., Molnár, J. 2003. A Hawa munkacsoport bemutatkozása. Országos Gyermek egészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 92-100. • Halász, A. 2003. Félelem született. Egy csecsemő-konzultáció és szupervíziójának bemutatása. Országos Gyermek egészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 112-118. • Lénárd, K. 2003. A nyelvzavar-koncepció egy lehetséges értelmezése. Országos Gyermek egészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 101-111.

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: A szülő-csecsemő konzultáció speciális esetei Angol neve: Special cases in parent-infant consultation Német neve: Sonderfälle der Eltern-Säuglings- und Kleinkind Beratung Kódja: MIKOISCK014_1M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó Oktatók neve, beosztása: Dr. Németh Tünde</p>					
<p>Tantárgyfélév: 4./tavaszi</p>	<p>Meghirdetés gyakorisága: kétévente</p>	<p>Számonkérés: kollokvium</p>	<p>Óraszám: 10 elmélet</p>	<p>Jelleg: kötelező</p>	<p>Kredit: 5</p>
<p>Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK010_1M Bevezetés a szülő-csecsemő konzultációba és terápiás kezelésbe EA MIKOISCK011_1M Bevezetés a szülő-csecsemő konzultációba és terápiás kezelésbe GY</p>					
<p>További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -</p>					
<p>Tantárgy célkitűzése: A szülő-csecsemő konzultáció speciális területeinek bemutatása</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A csecsemők regulációs zavarainak speciális esetei témában elemzésre kerülnek azok a problematikák, melyek vagy az anya részéről valamilyen „mátság” – post partum depresszió, pszichózis, mentális zavar, mozgás és érzékszervi fogyatékoság – formájában jelentkeznek, vagy amikor a gyermek állapotának vagy tüneteinek súlyossága miatt intézményes, medikális ellátást igényel (koraszülöttség, súlyos regulációs zavarok). A kurzus során tárgyalásra kerülnek a másodlagos regulációs zavarok is.</p> <p>Témakörök:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a csecsemőkori regulációs zavarok kezelése a szülő mentális és testi betegsége esetén - medikális ellátást igénylő regulációs zavarok - koraszülött csecsemő és a regulációs zavarok - másodlagos regulációs zavarok (enuresis, encopresis, obstipáció, dac, csüngés, szeparációs szorongás, testvérféltékenység stb.) 					
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A kora gyermekkori érzelem- és viselkedésszabályozási (regulációs) zavarok speciális eseteinek ismerete és azok alkalmazási készsége speciális fejlődési kérdések, valamint gyerek- és szülőcsoportok szükségleteinek megítélésében - A kora gyermekkori érzelem- és viselkedésszabályozási (regulációs) zavarok speciális eseteinek ismerete és azok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében - A korai regulációs zavarok speciális eseteinek felismerése és megoldásuknak segítése speciális konzultációs technikákkal, szükség szerint team munkában 					
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: -</p>					
<p>Jelenléti kötelezettség: Távmaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval</p>					
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel Kollokvium egytől ötig terjedő skálán való értékelése</p>					

Vizsgakövetelmények: Szóbeli kollokvium

Tételsor vagy témakörök leírása

1. A regulációs zavarok kezelése a szülő mentális betegsége esetén.
2. A regulációs zavarok kezelése a szülő testi betegsége esetén.
3. Organikus betegségekre épülő regulációs zavarok kezelése.
4. Gyermekgyógyászati ellátást is igénylő regulációs zavarok kezelése.
5. A koraszülöttség mint rizikó a regulációs zavarok előfordulására; kezelési lehetőségek
6. Másodlagos regulációs zavarok kezelése I. (Úrítési problémák: enuresis, encopresis, obstipáció)
7. Másodlagos regulációs zavarok kezelése II. (Kapcsolati problémák: heves dac, csüngés, szeparációs szorongás, testvérféltékenység stb.)

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Hédervári-Heller, É.: A szülő-csecsemő konzultáció és terápia, Animula, 2008
- Hartmann, H.-P. 2003. Anyák és gyermekek együttes kórházi pszichiátriai kezelése. Országos Gyermekegészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát Konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 42-55.
- Hámosi, E. 2005. Koraszülöttség és az anya-gyerek kapcsolat kezdete. Buktatók és korrekatív lehetőségek a korai kapcsolat fejlődésében. Piliscsaba: Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar

Ajánlott irodalom:

- Őrzők. Egészségügyi alapellátók gyakorlatközpontú kézikönyve. Kora gyermekkori program. OTH, Budapest, 2014

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: A szülő-csecsemő konzultáció gyakorlati alkalmazási területei Angol neve: Application of parent-infant consultation in practical areas Német neve: Praktische Anwendungsbereiche der Eltern-Säuglings- und Kleinkind Beratung Kódja: MIKOISCK023_1M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs János Oktatók neve, beosztása: Dr. Németh Tünde</p>					
<p>Tantárgyfélév: 4./tavaszi</p>	<p>Meghirdetés gyakorisága: kétévente</p>	<p>Számonkérés: kollokvium</p>	<p>Óraszám: 10 előadás</p>	<p>Jelleg: kötelező</p>	<p>Kredit: 3</p>
<p>Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK010_1M Bevezetés a szülő-csecsemő konzultációba és terápiás kezelésbe EA MIKOISCK011_1M Bevezetés a szülő-csecsemő konzultációba és terápiás kezelésbe GY</p>					
<p>További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -</p>					
<p>Tantárgy célkitűzése: A szülő-csecsemő konzultáció lehetőségei a magyar ellátási rendszerekben</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A szülő-csecsemő konzultációnak mint új szubspecialitásnak az elhelyezése a magyar ellátási keretekben, bemutatva a lehetséges felvevő intézményeket. Mind a pszichológiai, pszichoterápiás, mind az intézményi (bölcsőde, gyermekjóléti, gyámügyi, bírósági) területeken. A kurzus fontos célja, hogy e konzultációs technika prevenciók lehetőségeit bemutassa.</p> <p>Témakörök: - intézmények együttműködési lehetőségei: interdiszciplinaritás: konzultáció szerepe a segítő szakmákban - szülő-csecsemő konzultáció tapasztalatai Magyarországon: A konzultáció adta prevenció jelentősége, egyéni és csoportos konzultáció</p>					
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az intézményi együttműködés, team munka és network munka lényeges jellemzőinek, a hazai kora gyermekkori fejlesztések és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció helyének ismerete a hazai ellátórendszerben, és e tudásanyag alkalmazási készsége általános fejlődési kérdések és gyerekcsoportok szükségleteinek megítélésében - Az atipikus kora gyermekkori fejlődés lényeges jellemzőinek, a gyermekre, szülőre és a kapcsolatukra ható következményeinek ismerete és azok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében, továbbküldés vagy team munka szükségességének megítélésében 					
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: -</p>					
<p>Távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval</p>					
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a gyakorlatorientált előadáson való aktív részvétel, házi dolgozatok leadása Beadandó házi dolgozat egytől ötig terjedő skálán való értékelése</p>					
<p>Vizsgakövetelmények:</p>					

Tételsor vagy témakörök leírása

Házi dolgozat elkészítése az integrált szülő-csecsemő konzultációs munka integrálásának lehetőségeiről az adott szektor (egészségügy, oktatás, szociális ügyek) ellátórendszerében és a saját munkakörben.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Németh T., Daritsné, R.É., Jánosiné, K.S., Prónay B., Danis I. (2015). A szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tevékenységének megjelenése és integratív szemlélete a pedagógiai szakszolgálat egyes területein. A lelki egészségvédelem lehetőségei a korai időszakban. Gyógypedagógiai Szemle, 43(4): megjelenés alatt
- Németh, T., Danis, I., Nagy, I., Schneider, K.V. (2015). A csecsemő- és kisgyermekkorai lelki egészség támogatásának feladatai és lehetőségei a magyar gyerekegészségügyben. Védőnő, 25(5): 16-26..

Ajánlott irodalom:

- Danis, I., Németh T. (szerk.)(2014). Az integrált szülő-csecsemő konzulensek és más kisgyermekkel foglalkozó szakmák képzéseinek kapcsolódási pontjai. Hallgatói kézirat. PPKE-BTK, Piliscsaba.
- Danis, I., Németh, T. (szerk.)(2011). Magyarországi alapellátások és szakszolgálatok a kora gyermekkor idején. Kézirat. PPKE-BTK, Piliscsaba.
- Prónay B., Góczán-Szabó I., Daritsné R. É., Jánosiné, K. S., Németh T. (2015) Korai reguláció, atipikus fejlődés és integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció. Gyógypedagógiai Szemle, 43 (1): 1-10.

<p>Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak</p>					
<p>Tárgy neve: Prevenációs és intervenciós programok itthon és külföldön Angol neve: Prevention and intervention programs in Hungary and abroad Német neve: Präventions- und Interventionsprogramme im In- und Ausland Kódja: MIKOISCK017_1M</p>					
<p>Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs János Oktatók neve, beosztása: Dr. Danis Ildikó Dr. Németh Tünde</p>					
Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: kollokvium	Óraszám: 10 elmélet	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
<p>Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK001_1M A kora gyermekkori fejlődés pszichológiai modelljei MIKOISCK002_1M A szülővé válás társadalmi és pszichológiai aspektusai</p>					
<p>További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -</p>					
<p>Tantárgy célkitűzése: A szülő-csecsemő konzultáció a magyar ellátási rendszerekben</p>					
<p>Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: Évtizedek óta külföldön és néhány éve Magyarországon is elkezdtek kialakulni azok a segítőhálózatok, amelyek a kora gyermekkori fejlődést, a szülő-gyermek kapcsolatot próbálják több szakma együttműködésében segíteni. E programok rövid bemutatása, hazai adaptálási lehetőségei kerülnek tárgyalásra a kurzus során.</p> <p>Témakörök:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Külföldön és itthon működő intervenciós programok, segítőszolgálatok - Biztos Kezdet program - A korai fejlődést és lelki egészséget támogató programok lehetőségei 					
<p>A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A külföldön működő intervenciós programok, kora gyerekkori lelki egészséget támogató hálózatok és a hazai jó gyakorlatok ismerete és azok alkalmazási készsége általános és speciális fejlődési kérdések, valamint szülő- és gyerekcsoportok szükségleteinek megítélésében, szolgáltatások és csoportos intervenciók tervezésében. 					
<p>Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: -</p>					
<p>Jelenléti kötelezettség: Távmaradás pótlásának lehetősége, ha van: az előadás anyagának és a kötelező / ajánlott szakirodalmak megismerése, egyéni konzultáció az oktatóval</p>					
<p>Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: előadásokon való részvétel, csoportos szóbeli prezentáció Csoportos prezentáció egytől ötig terjedő skálán való értékelése</p>					
<p>Vizsgakövetelmények: Tételsor vagy témakörök leírása</p>					

Egy fiktív intervenciós program / szolgáltatás interdiszciplináris team munkában való megtervezése, prezentáció elkészítése és előadása, amelyben a fókusz a kora gyermekkori lelki egészség, a szülő-gyermek kapcsolat és a gyermeki fejlődés támogatásán van.

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalom:

- Bányai, E. (2008). Kora gyerekkori programok a fejlett országokban. Kézirat. Biztos Kezdet program, SZMI, Budapest.
- Danis, I. (2015). A csecsemő- és kisgyermekkori lelki egészség támogatásának helye a kora gyermekkori intervencióban. Gyógypedagógiai Szemle, 43 (2): 100-116.

Ajánlott irodalom:

- Szilvási, L. (2011). Nézőpontok, elméletek, gyakorlatok. – A magyar Biztos Kezdet program előzményei és megvalósulása. In: Danis I., Farkas, M., Herczog, M., Szilvási L. (szerk.)(2011). Biztos Kezdet Kötetek I.: Génektől a társadalomig: a kora gyermekkori fejlődés szinterei. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest
- Herczog, M. (2008). A kora gyermekkori fejlődés elősegítése. In: Fazekas, K., Köllő, J., Varga, J. (szerk.): Zöld könyv a magyar közoktatás megújításáért. Ecostat, Budapest, 33–52.
- Családtámogató programok Nyugat-Európában. Magyar Videótréning Egyesület, 2002
- Oates, J. M. (Ed.)(2010). Supporting Parenting. Early Childhood in Focus 5. The Open University and the Bernard van Leer Foundation.
- Danis, I. (2012). Célok, kimenetek és indikátorok a kora gyermekkori intervencióban. Nemzetközi kitekintés. Kézirat. Educatio, Budapest. 1-21.o.
- Danis, I., Szilvási, L., Surányi É. (2011). „Iskola, iskola, ki a csoda jár oda?” I. Bevezető elméleti összefoglaló a gyermeki fejlődésről, a szülőségről, és e kettőt támogató programok jelentőségéről az iskolába lépés előtti életkorokban. Kézirat. Bright Future, Göd.
- Danis, I., Szilvási, L. (2011). „Iskola, iskola, ki a csoda jár oda?” II. Az iskolába lépés sikerének több komponensű nézőpontja: Intézményi és családi tényezők az iskolaérettség háttérében. Kézirat. Bright Future, Göd.
- Danis, I., Szilvási, L. (2011). „Iskola, iskola, ki a csoda jár oda?” III. Fejlődés a mindennapokban: a szülői nevelési gyakorlat támogatása. Kézirat. Bright Future, Göd.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Esetbemutató, esetelemzés Angol neve: Case presentation, case analysis Német neve: Falldarstellung, Fallanalyse Kódja: MIKOISCK016_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Török Szabolcs János Oktatók neve, beosztása: Dr. Németh Tünde Góczán-Szabó Ildikó Koller Éva Dr. Danis Ildikó					
Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 15 gyakorlat	Jelleg: kötelező	Kredit: 4
Tantárgy felvételének előkövetelménye: MIKOISCK011_1M Bevezetés a szülő-csecsemő konzultációba és terápiás kezelésbe GY MIKOISCK022_1M Szülő-csecsemő konzultáció a gyakorlatban I.					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: A szülő-csecsemő konzultáció gyakorlatának alkalmazása – saját esetvezetés A három esetből egy komplex, elméleti és módszertani háttér bemutatásával elkészített esettanulmány szóbeli beszámolója és írásbeli leadása.					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A képzés oktatói segítséget nyújtanak a „vizsga eset” feldolgozásában feldolgozásában.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: <ul style="list-style-type: none"> - A szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációk irányzatainak ismerete, az integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció módszertanának és technikáinak ismerete és azok szemléletének alkalmazási készsége az általános mindennapi gyakorlatban, gyerekekkel és szülőkkel folytatott munkában - A szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációk irányzatainak ismerete, az integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció módszertanának és technikáinak ismerete és azok alkalmazási készsége konkrét esetek feldolgozásában, családok szükségleteinek megítélésében és a szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció tervezésében, végzésében - A korai regulációs zavarok felismerése és megoldásuknak segítése speciális konzultációs technikákkal - Az esetvezetések prezentációjának és írásos dokumentációjának készsége, csoportos szupervíziókon való tevékeny részvétel elsajátítása 					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: a „vizsga eset” vezetése, az elméleti és módszertani háttérrel készült esettanulmány előkészítése					
Jelenléti kötelezettség: (távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van)					
Félévvégi aláírás, valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: a szemináriumon való aktív részvétel, esettanulmány leadása					
Vizsgakövetelmények: -					

Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája:

Kötelező irodalmak:

- Hédervári-Heller É. (2008) Szülő-csecsemő konzultáció és terápia - A viselkedésszabályozás zavarai csecsemő és kisgyermekkorban. Animula, Bp. Megjelenés alatt
- Hédervári-Heller, É. (2002) A család jelentősége az anya-csecsemő terápiás munkám alapján. Országos Gyermekegészségügyi Intézet (szerk.): VIII. Családbarát konferencia, 61-67.
- Stern, D. (2002). Az anyaság állapota. Budapest: Animula, 121-204.
- Hédervári-Heller, É. 2003. Szülő-csecsemő/kisgyermek tanácsadás és terápia: Adatok és tapasztalatok a Frankfurt am Main-i egyetemi klinika szülői tanácsadó részlegéről. Országos Gyermekegészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 73-87.
- A pszichoterápia tankönyve szerk. Szőnyi, G.; Füredi J. Medicina 2000. 1.2. A terápiás folyamat szakaszai p. 53-126.

Ajánlott irodalmak:

- Alpár Zs., Ingusz I. (1999) Alternatív pszichoterápia. Eredményeink az anya—csecsemő konzultáció gyakorlatában és próbálkozásaink a konzultációs szemlélet fejlesztésében. In: Fűzfa B. (szerk.) Süss fel nap. Pedagógus-továbbképzési módszertani és információs központ.
- Halász Anna: A csecsemőkor pszichológiája, pszichopatológiája és terápiás megközelítése. In: Diagnosztikus Gyermekpszichológia, Medicina 2001, 19-53. o
- Lukács Dénes (szerk.) (1996) Korai személyiségfejlődés és terápiás folyamat (e-könyv). Animula, Bp.
- Frigyes, J., Molnár, J. 2003. A Hawa munkacsoport bemutatkozása. Országos Gyermekegészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 92-100.
- Halász, A. 2003. Félelem született. Egy csecsemő-konzultáció és szupervíziójának bemutatása. Országos Gyermekegészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 112-118.
- Lénárd, K. 2003. A nyelvzavar-koncepció egy lehetséges értelmezése. Országos Gyermekegészségügyi Intézet, Magyar Tudományos Akadémia (szerk.): IX. Családbarát konferencia. (Félre) értjük-e a csecsemő jelzéseit? 101-111.

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Mentálhigiéné Intézet „Integrált szülő-csecsemő konzultáció” szakirányú továbbképzési szak					
Tárgy neve: Szakdolgozati szakszeminárium Angol neve: Thesis seminar Német neve: Seminar zur Vorbereitung der Abschlussarbeit Kódja: MIKVISCK024_1M					
Tantárgyfelelős neve, beosztása, (szervezeti egység): Dr. Danis Ildikó Oktatók neve, beosztása: Dr. Danis Ildikó					
Tantárgyfélév: 4./tavaszi	Meghirdetés gyakorisága: kétévente	Számonkérés: gyakorlati jegy	Óraszám: 10 gyakorlat	Jelleg: kötelezően választható	Kredit: 10
Tantárgy felvételének előkövetelménye: Tárgy(ak) neve és kódja					
További képzések, amelyekben a tárgy kötelező vagy kötelezően választható (félévszám): -					
Tantárgy célkitűzése: Diplomamunka megírása, benyújtása					
Tantárgy tematikájának (tananyag) leírása: A hallgatók diplomamunkájuk megírásához csoportos keretben segítséget kapnak a szakirodalom-kutatás és az esetillusztrációk integrációjához.					
A tantárgy során megszerzett készségek és kompetenciák: - Szakirodalom-kutatás, az online könyvtári keresés, téma- és cikkfeldolgozás lehetőségeinek ismerete és alkalmazása - Szakirodalom-kutatáson alapuló szakdolgozat megírásának készsége					
Hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa: Megoldandó feladatok száma: a diplomamunka előkészítése					
Jelenléti kötelezettség: Távolmaradás pótlásának lehetősége, ha van: otthon végzett munka a gyakorlaton elhangzott szempontok szerint, csoportvezetővel való konzultáció					
Félévvégi aláírás , valamint az osztályzat kialakításának módja: Félév végi aláírás megszerzésének a feltétele: tevékeny részvétel a szakszemináriumon, szóbeli beszámoló a saját munka fázisairól, dilemmáiról					
Vizsgakövetelmények: -					
Segédletek (jegyzet, tankönyv, segédlet, szakirodalom) listája: Kötelező irodalmak: Felhasználandó irodalom: A teljes képzés anyaga Ajánlott irodalmak: Felhasználandó irodalom: A teljes képzés anyaga					

V. Szakdolgozati követelmények

Bevezetés, általános tudnivalók

A képzés 3-4. féléve során minimum három eset kerül írásbeli feldolgozásra az esetvezetéssel kapcsolatos szemináriumok leadandó dolgozataiként.

A hallgatók a 4. félévben szakdolgozatot adnak le, amelynek témája a kora gyermekkori regulációs zavarok, illetve az integrált szülő-csecsemő konzultáció egy elméleti vagy módszertani kérdéskörének komplex feldolgozása.

A szakdolgozatban az adott témakörre vonatkozó szakirodalom kutatás és az integrált szülő-csecsemő konzultáció gyakorlati tapasztalatainak integrációja az elvárás, amely kétféleképpen lehetséges:

- vagy a képzés 3-4. féléve során feldolgozott esetek „elmaszkolt” (szenzitív és személyes adatoktól mentes) részleteinek integratív, illusztratív, elméleti kontextusba ágyazása révén,
- vagy pedig a szakirodalom kutatás alapján feldolgozott elméleti / módszertani témakör jelentőségének, szerepének, megjelenési formáinak bemutatásával az integrált szülő-csecsemő konzultáció gyakorlatára reflektálva.

A szakdolgozat célkitűzése, hogy a végzős hallgató bemutassa a megszerzett elméleti, gyakorlati és készségszintű tudásának szintézisét és alkalmazását a szülő-csecsemő konzultáció területén. Célja továbbá, hogy témájának írásos feldolgozásával és szóbeli megvédésével számot adjon szerzett tapasztalatainak, a szakirodalomból elsajátított tudásának a mindennapi szakmai tevékenységbe történő integrálásáról.

Az aktuális tartalmi követelményekről, a meghirdetett témákról, illetve a konzulensek személyéről a hallgató a 3. félév legelején pontos információt kap. A választott konzulenssel a téma feldolgozása a 3-4. félévben történik egyéni konzultációk keretében, illetve csoportos formában a Szakdolgozati szakszemináriumok alkalmával. Az Intézet által biztosított egyéni konzulensi óraszám maximum 3 óra, ezzel kell a hallgatónak gazdálkodnia. A hallgatónak viszont minimum 2 alkalommal kell jelentkezni a konzulensnél.

Tartalmi követelmények

A hallgató egy általa kiválasztott, eseteihez vagy a mindennapi gyakorlatához kapcsolódó elméleti vagy módszertani témát dolgoz fel úgy, hogy a szakirodalmi összefoglalást kiegészítik az esetvezetéseiből, a szülő-csecsemő konzultáció módszeréről szerzett szakmai tapasztalatokkal. A kidolgozás során fokozottan ügyelni kell arra, hogy az esetek ne legyenek felismerhetők, túlzott részletességgel ne szerepeljenek személyes és pontos anamnézisre utaló adatok, mivel a szakdolgozatok nyilvánosak lesznek.

A szakdolgozatnak tartalmazni kell a következő részeket:

A témafeldolgozás általános szempontjai:

- minél konkrétabb, szűkebb, megragadhatóbb téma választása;
- több nézőpont jelenjen meg, törekedve azok kiegyensúlyozott bemutatására;

- több szaktudomány fogalomrendszere segítségével határozzon meg fogalmakat, gondolatokat, ha szükséges;
- jelenjen meg egy saját nézőpont, melyen keresztül olvassa, szűri, s veti össze a szakirodalmakat.

A dolgozat legfontosabb részei:

- bevezetés, témaindoklás
- szakirodalmi összefoglaló: kritikai elemzés, véleményezés, értékelés, nézetek ütköztetése – esetillusztrációkkal vagy a szülő-csecsemő konzultáció gyakorlati implikációival
- saját nézet, állásfoglalás megfogalmazása
- összegzés

A szakirodalmi hivatkozások száma: min. 20 (hazai és nemzetközi) szakirodalom (könyv, könyvfejezet, folyóiratcikkek). Nemzetközi szakirodalom beépítése nem elvárt követelmény, azonban rendkívüli módon emelheti a szakdolgozat színvonalát. A fontos klasszikus és a friss, az elmúlt 10 évből származó szakirodalmak használata kiegyenlített legyen.

Etikai szempontok

Az információkat a szóban forgó családokról nevek, konkrét személyes és pontos anamnézisre utaló adatok nélkül írjuk le! (Mégmásított keresztneveket írhatunk, de ne jelenjen meg város-, vagy településnév, születési dátum, illetve konkrét foglalkozás)

Formai követelmények

Terjedelem

A szakdolgozat főszövegének terjedelme 60-75.000 karakter (szóközökkel). A terjedelemben a főszövegbe illesztett táblázatok, ábrák, illetve a lábjegyzetek is beletartoznak.

Főszövegen kívüli részek: Fedél (2. sz. melléklet), belső címlap (3. sz. melléklet), tartalom- és irodalomjegyzék, mellékletek.

A dolgozat tagolása

- Az absztrakt oldal tartalmazza a dolgozat rövid összefoglalóját (legfeljebb 200 szó) és a dolgozathoz kapcsolódó, a szakdolgozó által megadott min. 5 kulcsszót.
- A tartalomjegyzék a fő- és alcímeket, valamint az oldalszámokat tartalmazza.
- A bevezetés tartalmazza a témaválasztás indokait, jelentőségét, a munka célját. A problémafelvetés azoknak a kérdéseknek és meglátásoknak a megfogalmazása, melyek később a dolgozat tárgyát képezik.
- A főrész a téma kifejtése a megadott szakmai szempont alapján.
- Az összegzés tartalmazza a feldolgozott téma rövid összefoglaló bemutatását, a használt módszereket, az elért eredményeket és azok alkalmazhatóságát.
- Hivatkozott irodalomjegyzék.
- Nyilatkozat: Az irodalomjegyzéket követően a hallgató saját kezű aláírásával ellátott, "A szakdolgozat készítésére vonatkozó szabályok betartásáról" c. nyilatkozatot szükséges szerepeltetni. (ld: 1.sz. melléklet).
- Mellékletek: olyan képes vagy szöveges anyag, mely a főszövegbe nem illeszthető, azonban alátámasztja a főszövegben kifejtett mondanivalót. A főszövegben minden mellékletre hivatkozni kell.

Általános formai követelmények

A **főszöveg** formai követelményei:

- A főszövegben: betűnagyság: 12-es; sorköz: 1,5; betűtípus: Times New Roman;
- A margók: alul, fölül, jobb oldalon: 2,5 cm, bal oldalon kötésmargó: 3 cm.
- A nyomtatott szöveg, amennyiben könyv formátumban nézünk rá az elkészült dolgozatra, a jobb oldalakon helyezkedjen el.
- Oldalak számozása: jobb alsó sarok. Az oldalak számozása a tartalomjegyzékkel indul.
- A fejezetek tagolása a decimális számozást követi.
- A lábjegyzetben: betűnagyság: 10-es; betűtípus: Times New Roman; sorköz: szimpla.
- A kiemelt idézetekben: betűnagyság: 11-es; betűtípus: Times New Roman; sorköz: 1,5; és 1,5 cm behúzással, idézőjelben.

A **számok** használata:

- A folyó szövegben használt számokat (évszám, sorszám, statisztikai adatok: százalék, tizedes tört, stb.) következesen használjuk a dolgozat egészében.

Táblázatok és ábrák

- Az ábrákat és a táblázatokat önálló címmel és jelmagyarázatokkal kell ellátni.
- Az ábrákat és táblázatokat külön-külön számozással kell közölni, és a szövegben egyértelműen kell utalni az ábrákra és a táblázatokra.
- A táblázatok feliratait (táblázat neve, oszlopok, sorok címei) magyarul kell közölni, nem elfogadható az adatelemző, adatfeldolgozó programokból kikerült nyers, szerkesztetlen táblázat.

Jegyzetek

- A jegyzetek az adott lap aljára kerülnek (lábjegyzet), nem a tanulmány végére összegyűjtve.
- A lábjegyzetek alapvetően magyarázatok céljára szolgálnak, a főszöveghez megjegyzéseket, kiegészítéseket fűznek. Szakirodalmi hivatkozásokat a főszövegben kell közölni (lásd alább Hivatkozások).
- A lábjegyzeteket 1-gyel kezdődően arab számokkal folyamatosan számozzuk.
- Utalások vagy idézetek **forrásainak** azonosítása csak kivételes esetben kerül lábjegyzetbe, ha a hivatkozás annyira hosszú és összetett, hogy gátolná a főszöveg áttekinthetőségét (pl: hosszú internetes hivatkozás).

Rövidítések

- ▲ Kerülendők az általánosan nem ismert rövidítések. Amennyiben ez mégis szükséges, az első előfordulásakor a teljes nevet fel kell tüntetni.

Idézetek

A tartalmi és a szószerinti idézetek jól különüljenek el a saját gondolatoktól!

- A szó szerinti idézeteket „idézőjelbe” tesszük.
- Három sornál nem hosszabb idézetek a főszövegben folyamatosan szerepelnek idézőjelek között, utána zárójelben a pontos hivatkozás.
- Legalább négy megkezdett sornyi idézetet külön bekezdésbe tördelünk, formailag is elkülönítve a főszövegtől (beljebb). A főszövegben egy idézet hossza legfeljebb fél oldal lehet.
- A bővebb, két bekezdésnél / fél oldalnál hosszabb idézeteket (pl. jogszabályok, okiratok, statisztikai jelentések), amennyiben mégis szükségesek, mellékletbe tesszük, a főszövegben csak utalunk rá.

Parafrázis

- Amennyiben nem idézünk szó szerint, hanem más szerző gondolatát, véleményét, elméletét, vagy más által kidolgozott fogalmakat saját szavainkkal foglaljuk össze, ekkor is szükséges a forrás (Szerző, Évszám) megadása.
- A szövegben bármiféle adatot használunk fel, annak pontos forrását jelölni kell (pl.: oldalszám, link).
- A hivatkozott szakaszok egyértelműsége értelmében, ha egy bekezdésnél hosszabb parafrázisról van szó, szükséges jelezni, hogy hol kezdődik a hivatkozás (pl: A következőkben Andorka munkája alapján mutatom be a társadalmi struktúra mérési lehetőségeit...).
- Közvetett hivatkozás esetén mindkét forrást meg kell adni (lásd alább).

A szövegben jelölt hivatkozások és az irodalomjegyzékben szereplő tételek teljes mértékben megfeleltethetők egymásnak.

Felhívjuk a figyelmet a plágium szabályzat betartásának szükségességére. Ennek megsértése a plágiumszabályzatban meghatározott következményekkel jár. A mindenkor aktuális plágiumszabályzat elérhető a <http://mental.semmelweis.hu/hu/szakdolgozat> linken.

Hivatkozások

Szerző-évszám rendszer a főszövegben

A hivatkozások a főszövegben közvetlenül az utalás után állnak zárójelben.

Szószerinti idézet esetén meg kell adni a pontos oldalszámot is. Pl.: (Szalai, 2002: 40).

Parafrázis esetén elegendő csak a műre (Szalai, 2002) utalni.

Többszerzős művek:

- Két szerző esetén a második vezetéknevet kötőjellel kapcsoljuk az elsőhöz. Ha a nevek a főszöveg részét képezik, természetesen marad közöttük a kiírt kötőszó. Pl.: (Albert és Dávid, 2001)
- Három vagy több szerző esetén az első szerző nevét már az első előfordulásakor is *és mtsai* kifejezés követi, majd az évszám.
  - Pl.: (Zombori és mtsai, 1997)
- Testületi szerzőre ugyanúgy hivatkozunk, mint személyre, de nagyon hosszú és bonyolult testületi nevek értelemszerűen rövidíthetők.
Pl.: (Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, 2012) vagy (NCSSZI, 2012)
- A hivatkozásnak csak azt az információt kell tartalmaznia, amely a főszövegből nem derül ki. Előfordul, hogy csak a oldalszám megadása kell.
  - ... „, a cigányok között kevesen vannak azok, akiknek munkahelyük van, még kevesebben azok, akiknek stabil, teljes állásuk van” (Kemény, 2004: 117).
  - ... ahogy Kemény és munkatársai rámutattak, „, a cigányok között kevesen vannak azok, akiknek munkahelyük van, még kevesebben azok, akiknek stabil, teljes állásuk van” (2004: 117).
  - ... ahogy Kemény és munkatársai 2004-ben rámutattak, „, a cigányok között kevesen vannak azok, akiknek munkahelyük van, még kevesebben azok, akiknek stabil, teljes állásuk van” (117).
- Évszám nélküli forrás esetén a zárójelben é.n. rövidítést használjuk (Tóth, é.n.). Ugyanezt alkalmazzuk az irodalomjegyzékben is.

Irodalomjegyzék

- A hivatkozott művek teljes bibliográfiai leírása a tanulmány végén álló irodalomjegyzékben szerepel. Az irodalomjegyzékben felsorolt összes közleményre hivatkozni kell a dolgozatban.
- **Azonos szerző és évszám** esetén az egyes tételeket az ábécé kisbetűivel kell megkülönböztetni, és a hivatkozásokban is így szerepeltetni. (Pl: Török, 2003b)
- Az irodalomjegyzékben a közlemények valamennyi szerzőjét fel kell tüntetni.
- **Betűrend:** a szerző vezetékneve szerint. Azonos szerző több műve esetén a megjelenés évszáma szerint rendezzük sorba a tételeket.

Nevek

A magyar és külföldi nevek esetében is a vezetéknevet írjuk előre, a keresztnévet kezdőbetűvel rövidítjük, utána pont. Több keresztnév esetén kezdőbetűk között nincs szóköz, de az esetleges kötőjelet megtartjuk.

Példák a különböző források feltüntetésére:

Könyv:

Kemény, I., Janky, B. és Lengyel, G. (2004). *A magyarországi cigányság 1971-2003*. Budapest: Gondolat Kiadó.

Könyvfejezet:

Teleki, B. (1990). Család támaszrendszere. In Benkő, Á. (szerk.), *Egészséges család, egészséges nemzet Családkongresszus 1990*. Budapest: Nagycsaládosok Országos Egyesülete. 85-99.

Folyóirat cikk:

Szalai, J. (2002). A társadalmi kirekesztődés egyes kérdései az ezredforduló Magyarországon. *Szociológiai Szemle*, 4, 34-50.

Szakedolgozat, disszertáció:

Szél, B. (2011). *A párkapcsolati összetartást segítő minták elemzése*. Budapesti Corvinus Egyetem.

Internetes források:

Vajda, A. *Utcán, betegen - A hajléktalanok egészségügyi ellátásáról*. <http://www.kazalkolos.lapok.hu/keret.cgi?/utcanbetegen.htm> Letöltve: 2017. március 22.

Nem szakirodalmi hivatkozások:

A jogszabályra való hivatkozás nem számít szakirodalmi hivatkozásnak. Példa a **jogszabályokra való hivatkozás** helyes módjára:

Törvényre: 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Rendeletre: 9/2001. (XII. 20.) SzCsM rendelet a szociális szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról

Határozatra: 22/2003. (IV. 28.) AB határozat az eutanáziáról

Titkosítás

A dolgozat készítésénél ügyeljünk a személyiségi jogok betartására (pl.: a beazonosíthatóság elkerülésére)!

Ha az anonimizálás nem bizonyul elégségesnek az adatok védelmére, titkosítási kérelemmel lehet fordulni az Intézet igazgatójához. Így az opponens és a záróvizsgabizottság tagjai

esetében alapkövetelmény a diszkréció. A dolgozat 5 évig megőrizendő, „Titkosított” felirattal tárolandó, ki nem adható.

Szakedolgozati bejelentő, a konzulens személye

A szakedolgozati bejelentő lapot (honlapról letölthető) a III. félévben október. 15-ig kell leadni a szak tanulmányi felelősénél.

A szakedolgozat elkészítésénél a megjelölt konzulens szakmai segítséget nyújt a hallgatónak azokban a kérdésekben, amelyek a hallgató önálló munkája során felmerülnek; alternatívát válaszol fel, nem dönt a hallgató helyett.

Módosítás

A szakedolgozat készítésekor a választott témával és a konzulens személyével kapcsolatban felmerülhet a változtatás igénye.

Módosítást a Szakedolgozattal kapcsolatos változtatási kérelem c. nyomtatvány beadásával (letölthető a honlapról) lehet megtenni a konzulenssel történt egyeztetés alapján a konzulens saját kezű aláírásával támogatva. A módosító kérelem leadási határideje a III. félévben január 15.

A szakedolgozat leadása

A szakedolgozat leadási határideje a IV. félévben április 15 és május 15. között esedékes, évfolyamtól és órarendtől függően.

A szakedolgozatot online változatban pdf-en és két nyomtatott (spirálozott vagy sínezett) példányban kell beadni. Mindkét nyomtatott példányt a hallgató a védés után visszakapja, csak az elektronikus pdf változat marad archiválásra az Intézetben. A szakedolgozat csak a Szakedolgozati konzultáció igazolólap (letölthető a honlapról) (legkésőbb a szakedolgozat leadásának időpontjáig történő) leadását követően adható le.

A szakedolgozat értékelése

A dolgozatot opponens és a konzulens is értékeli előre meghatározott szempontok szerint (4. sz. melléklet).

Az értékelés általános szempontjai:

A témaválasztás:

- a témaválasztás eredetisége
- a vizsgált probléma elméleti és/vagy gyakorlati fontossága
- a szerző személyes kötődése a témához

A felhasznált szakirodalom:

- a feldolgozott irodalom, forrásanyag terjedelme
- felhasznált szakirodalmak újszerűsége
- az irodalom, forrásanyag feldolgozottsága
- a hivatkozási szabályok betartása

A kidolgozás színvonala:

- dolgozat címének összhangja a tartalommal
- a témakidolgozás felépítése, fókuszáltsága, lényegi elemek kiemelése, koherencia
- az esetillusztrációk, illetve a módszer gyakorlati implikációinak adekvát megfogalmazása és integrációja a téma szakirodalmi bemutatásával

- a szerző érvelése, gondolatmenete
- a dolgozat kivitelezése, stílusa, nyelvezete, külalakja
- önálló eredmények - a szerző önálló gondolatainak, következtetéseinek megalapozottsága
- a felvetett problémák újszerűsége
- formai követelményeknek való megfelelés

A bírálók számára részletes értékelési szempontsor (4.sz. melléklet) készül, amelyet a hallgatók is megkapnak még a szakdolgozat leadás előtt.

A bírálók javaslatot tesznek a diplomamunka (szakdolgozat) minősítésére. A diplomamunka elégtelen, ha mindkét bíráló elégtelen minősítést ad. Csak az egyik bíráló elégtelen minősítése vagy a bírálók javaslatainak jelentős eltérése (min. 3 érdemjegy különbség) esetén az adott oktatási szervezeti egység vezetője jogosult egy harmadik külsős bíráló javaslatát kérni a diplomamunka (szakdolgozat) minősítéséhez. Amennyiben a bírálók értékelése nem különbözik nagymértékben (max. 2 érdemjegy különbség), a bírálók közötti szakmai konszenzussal, annak hiányában az intézet által felállított bizottság által kerül kialakításra a szakdolgozat végső érdemjegye.

A bírálat a védelem előtt legkésőbb 5 nappal kerül feltöltésre a Neptun rendszerbe.

Amennyiben a hallgató számára nem elfogadható az értékelés, fellebbezést nyújthat be a megadott határidőn belül, különjelzési díj (ld. a mindenkor érvényes Térítési és Juttatási Rendben) fejében.

Elégtelen diplomamunkát (szakdolgozatot) pótolni legfeljebb két alkalommal lehet. A diplomamunka két alkalommal való elégtelen minősítése esetén a vizsgára bocsátás lehetőségéről az adott oktatási szervezeti egység vezetője dönt.

1. számú melléklet

SZERZŐI NYILATKOZAT

a szakdolgozat készítésére vonatkozó szabályok betartásáról

„Alulírott (Név, Neptun kód: .....), mint a szakdolgozat szerzője nyilatkozom arról, hogy
dolgozatom elkészítésénél (melynek címe:

.....
.....)

a megadott jegyzéken túl, a bibliográfiában felsorolt nyomtatott és online szakirodalmon kívül más
irodalmat nem használtam fel. A dolgozatom önálló, saját munkám. A dolgozat készítésére vonatkozó
szabályokat, különösen a hivatkozások és idézések tekintetében, betartottam.

Jelen nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem, hogy amennyiben bizonyítható, hogy a dolgozatot
nem magam készítettem, vagy a dolgozattal kapcsolatban szerzői jogsértés ténye merül fel, az
Egyetem ellenem fegyelmi eljárást indíthat.

.....
Hallgató

Budapest, dátum

2. számú melléklet
A szakdolgozat fedlapjának formája

SZAKDOLGOZAT

HALLGATÓ TELJES NEVE
(személyi igazolvány szerint)

2020

*3. számú melléklet
A belső címoldal formája*

Hallgató teljes neve *(személyi igazolvány szerint)*

Szakdolgozat címe, alcíme

SEMMELWEIS EGYETEM EKK
MENTÁLHIGIÉNÉ INTÉZET

Integrált szülő-csecsemő konzultáció
Szakirányú Továbbképzési Szak

Intézetigazgató:
Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit
egyetemi tanár

Konzulens:
A konzulens hivatalos neve

BUDAPEST

2020

Szakdolgozat bírálata

Konzulens/opponens neve (aláhúzandó):

A hallgató neve:

A dolgozat címe:

Szak megnevezése:

ELFOGADHATÓSÁG KRITÉRIUMAI (ezek hiányában a dolgozat automatikusan elutasításra kerül):

1. Előírásoknak megfelelő terjedelem és a szerkezeti részek megléte (ld. „Szempontok a szakdolgozat elkészítéséhez” útmutatót).
2. Előírásoknak megfelelő formai követelmények (ld. „Szempontok a szakdolgozat elkészítéséhez” útmutatót)
3. Etikai szempontok figyelembevétele a szakdolgozati eset megírásakor (minden olyan adatot, amely az eset személyazonosságát, kilétét felismerhetővé tenné, TILOS a leírásban feltüntetni!)
4. Adatok eredetiségének igazolhatósága (jegyzőkönyvek, videofelvétel bemutatása a témavezetőnek)
5. Plágium kizárhatósága (szakdolgozati nyilatkozat, záradék csatolása)

A dolgozat a fenti kritériumok alapján értékelésre elfogadható: IGEN   NEM

NEM esetén indoklás:

FORMAI ÉRTÉKELES					
Alapvető részek megléte, és áttekinthető strukturálása: (cím, oldalszámozás; fejezet-címek, irodalomjegyzék, mellékletek, stb.)	1	2	3	4	5
Arányok: a dolgozatban a javasoltnak megfelelő arányban oszlanak el az egyes részek	1	2	3	4	5
Hivatkozások: a szövegben megjelenő hivatkozások a hivatalos előírásoknak megfelelően szerepelnek (ld. „Szempontok a szakdolgozat elkészítéséhez” útmutatót)	1	2	3	4	5
Irodalomjegyzék: a szövegben megjelenő szakirodalmak a hivatalos előírásoknak megfelelően szerepelnek (ld. „Szempontok a szakdolgozat elkészítéséhez” útmutatót)	1	2	3	4	5
Helyesírás: a magyar helyesírás szabályainak megfelelő	1	2	3	4	5

TARTALMI ÉRTÉKELÉS

Témaválasztás A témaválasztás eredetisége, a felvetett problémák újszerűsége. A vizsgált probléma elméleti és/vagy gyakorlati fontossága.	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
A felhasznált szakirodalom I. A feldolgozott irodalom, forrásanyag terjedelme, sokszínűsége. <i>(Szakirodalmi hivatkozások száma: min. 20 (hazai és nemzetközi) szakirodalom (könyv, könyvfejezet, folyóiratcikk), nemzetközi forrás emeli a kidolgozás színvonalát).</i>	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
A felhasznált szakirodalom II. A felhasznált szakirodalmak újszerűsége, frissessége. <i>(A hivatkozások többsége friss, az elmúlt 10 évből származó irodalom legyen.)</i>	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Esetillusztrációk / Az ISZCSK gyakorlati kérdésköreinek integrálása Az esetillusztrációk / gyakorlati példák és érvelések adekvát használata, integrációja a szakirodalmi anyaggal.	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
A kidolgozás színvonala I. A témakidolgozás felépítése, fókuszáltsága, lényegi elemek kiemelése, koherencia.	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
A feldolgozás színvonala II. Az irodalom, forrásanyag feldolgozottsága. A szerző érvelése, gondolatmenete. Kritikai elemzés, véleményezés, értékelés, nézetek ütköztetése. <i>(A szakirodalmi források és a saját nézőpontok, értelmezések tisztán elválnak, azonban integratívan alkotnak egységet a dolgozat során.)</i>	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
A szerző önálló gondolatának, következtetéseinek megalapozottsága a szakirodalmi áttekintés alapján. Saját nézet, állásfoglalás megfogalmazása, összegzés.	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Opponensi összbenyomás a dolgozatról Szubjektív tetszés, érdekesség, elméleti / módszertani / klinikai inspirálódás	0 1 2 3 4 5

ÖSSZESÍTETT ÉRTÉKELÉS

	- Elérhető	0-50 = 1	51-62 = 2	63-76 = 3	77-89 = 4	90-100 = 5
Formai	25 pont					
Tartalmi	75 pont					
Összesen	100 pont					

Érdemjegy: (1-5) egész szám – elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles)

Összegző szöveges értékelés:

A BÍRÁLÓ KÉRDÉSEI A SZAKDOLGOZAT VÉDÉSÉHEZ (opponensi bírálat esetén):

1. Elméleti / módszertani kérdés:

2. Gyakorlati kérdés:

Budapest, (dátum)

.....
Szakdolgozatot bíráló konzulens/opponens aláírása (aláhúzendó)

VI. A záróvizsgára bocsátás feltételei

Mindazok, akik az I., II., III. és IV. félév követelményeit maradéktalanul teljesítik a IV. félév végén abszolutóriumot (végbizonyítvány) kapnak, és az indexükbe bekerül a „tanulmányi kötelezettségeinek eleget tett” bejegyzés. Erről, azaz az abszolutórium megszerzéséről, igény szerint, hallgatói kérésre, külön igazolást is kiállít az Egyetem. Ez az igazolás jelzi a tanulmányok elvégzését, de nem minősül végzettségnek. A végzettséget igazoló oklevél a sikeres záróvizsga után kerül kiállításra.

Záróvizsgára jelentkezni, illetve azon részt venni, csak abszolutóriummal és határidőre leadott szakdolgozattal lehet.

A záróvizsga két részből áll: az elméleti/módszertani szakdolgozat, illetve a képzés során feldolgozott esetek közül az egyik kiválasztott eset (a „vizsga eset”) megvédésére is sor kerül. A hallgatónak röviden prezentálnia kell a szakdolgozatot, illetve a kiválasztott esetet, majd az opponensi bírálatban feltett gyakorlati és elméleti kérdésekre, illetve a védés során a bizottsági tagok kérdéseire kell válaszolnia.

A záróvizsga minősítését a szakdolgozatra (SZD), a szakdolgozatvédésre (SZV), valamint a vizsga eset védésére (EV) adott érdemjegyek átlagából, következő képlet alapján számítjuk:

$$ZV=(SZD+SZV+EV)/3$$

ahol

ZV=záróvizsgajegy átlaga 2 tizedesig megadva

SZD= szakdolgozatra kapott jegy (ha az opponensi vélemények eltérnek, a konszenzusos jegy, ha nincs konszenzus, az intézet által felállított bizottság által megállapított jegy)

SZV= a szakdolgozatvédésre kapott jegy

EV=a „vizsga eset” védésére kapott jegy

E képlet alapján a záróvizsga lehetséges minősítése:

5 : kiváló

4,51 – 4,99 : jeles,

3,51 – 4,50 : jó,

2,91 – 3,50 : közepes,

2,00 – 2,90: elégséges

ha bármely részjegy elégtelen : a záróvizsga minősítése elégtelen.

Az oklevél minősítését a záróvizsgajegy (ZV) és a képzés során szerzett érdemjegyek kreditekkel súlyozott átlaga (JÁ) határozza meg.

A következő képlet alapján számítjuk:

$$D = (ZV+JÁ)/2$$

ahol

D = a diploma minősítésének értéke

ZV = záróvizsgajegy átlaga 2 tizedesig megadva

JÁ = érdemjegyek kreditekkel súlyozott átlaga 2 tizedesig megadva

E képlet alapján az oklevél lehetséges minősítése:

4,51 – 5 : kiváló,

3,51 – 4,50 : jó,

2,51 – 3,50 : közepes,

2,00 – 2,50 : elégséges

VII. Az integrált szülő-csecsemő konzultáció szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelményei

I. A szakirányú továbbképzés neve: integrált szülő-csecsemő konzultáció szakirányú továbbképzési szak

II. A szakirányú továbbképzési szak FIR-kódja:

III. A létesítést engedélyező határozat ügyiratszám: OH-FHF/1088-4/2009.

IV. A létesítő intézmény neve: Pázmány Péter Katolikus Egyetem

V. A szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelménye:

1. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése:

integrált szülő-csecsemő konzultáció szakirányú továbbképzési szak

2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

szülő-csecsemő/kisgyermek konzulens

3. A szakirányú továbbképzés képzési területe:

társadalomtudomány képzési terület

4. A felvétel feltétele:

Legalább alapképzésben szerzett oklevél a következő képzési területeken: bölcsészettudomány, társadalomtudomány, pedagógusképzés, orvos- és egészségtudomány, jogi és igazgatási.

5. A képzési idő: 4 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

A program elvégzésével a hallgatók a következő kompetenciákkal rendelkeznek:

- a csecsemő- és kisgyermekkorra vonatkozó komplex egészségügyi, pszichológiai, pedagógiai, valamint aktuális családszociológiai kérdések ismeretével;
- az interdiszciplináris képzés – orvos, pszichológus, pedagógus, gyógypedagógus, gyógytornász, szociális munkás, gyermekjogi szakemberek – az elméleti képzés mellett új minőséget hoz létre a gyakorlati tapasztalatok megosztása által, így a hallgatók képessé válnak interdiszciplináris megoldások gyakorlati alkalmazására;
- korszerű ismeretek birtokába kerülnek a csecsemő- és kisgyermekkor testi és lelki fejlődésének sajátosságairól, a kötődési kapcsolatok minőségéről kisgyermek és felnőtt korban, a szülővé válás folyamatáról és a szülő-csecsemő kapcsolatban jelentkező regulációs problematikáról;
- képesek lesznek a koragyermekkorai regulációs zavarok – viselkedési zavarok – időbeni felismerésére, ezirányú intervenciók (tanácsadás, konzultáció) speciális alkalmazására, dokumentáció készítésére, valamint az erre a területre kidolgozott, speciális interjú készítésére.

Alkalmazási területek, az adott területen meghatározott kompetenciahatárok kereteinek betartásával:

- gyermekrendelések: orvosok, védőnők;
- bölcsődei csoport, játszócsoport: bölcsődei szakemberek;
- Nevelési Tanácsadó, pszichológiai rendelések: pszichológusok;
- Gyermekjóléti Szolgálat: pszichológusok, szociális munkások;
- Gyámügy, Bíróság: jogi szakemberek.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök, és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

Fejlődéelmélet: 23 kredit

Kötődéelméleti ismeretek: 14 kredit

Fejlődés pszichopatológia és korai regulációs zavarok: 15 kredit

Csecsemő-megfigyelés: 14 kredit

Szülő-csecsemő konzultáció elmélete és gyakorlata: 34 kredit

Speciális kurzusok: 10 kredit

9. A szakdolgozat kreditértéke: 10 kredit